

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ
ÚSTAV EKONOMIKY A MANGEMENTU**

EKONOMICKÝ PROFIL MĚSTA CHRUDIM

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2008

Černíková Zuzana

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ
ÚSTAV EKONOMIKY A MANGEMENTU**

EKONOMICKÝ PROFIL MĚSTA CHRUDIM

Černíková Zuzana

Bakalářská práce

2008

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomiky a managementu
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zuzana ČERNÍKOVÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku**

Název tématu: **Ekonomický profil města Chrudim**

Zásady pro vypracování:

Úvod

1. Charakteristika města Chrudim
2. Silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby
3. Teoretické vymezení dotazníkového šetření
4. Vyhodnocení dotazníkového šetření
5. Návrhy budoucího rozvoje

Závěr

Literatura

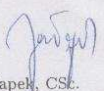
Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

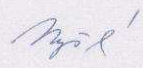
- Adamčík, S.: Regionální politika a management regimentu, Ostrava: Vysoká škola baňská, 2000.
Maier, K., Čtyroký, J.: Ekonomika územního rozvoje, Praha: Grada Publishing, 2000.
Rektořík, J.: Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací, Brno: Masarykova univerzita, 1999.
Lukáš, M.: Městský informační management, Praha: Grada Publishing, 2000.
Rektořík, J., Šelešovský, J. a kol.: Strategie, komunikace, řízení IV. díl, Brno: Masarykova univerzita, 2002.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Marcela Kožená, Ph.D.**
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **24. října 2007**
Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2008**

prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
děkan

L.S.

doc. Ing. et Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 24. října 2007

Poděkování:

Touto cestou bych chtěla poděkovat Ing. Marcele Kožené Ph.D. za její odborné vedení mé bakalářské práce, za věcné připomínky a doporučení.

SOUHRN

Bakalářská práce s názvem *Ekonomický profil města Chrudim* se zabývá současným ekonomickým a sociálním prostředím města Chrudim. Hlavním cílem této práce je analýza a zhodnocení současného stavu pomocí SWOT analýzy a dotazníkového šetření a také vymezení strategie možného budoucího rozvoje města.

Tato práce se skládá z pěti částí. První část je celková charakteristika města Chrudim. Jsou zde shromážděny a zhodnoceny základní údaje, které ukazují dosavadní vývoj a současnou situaci města. V druhé části je na základě provedené charakteristiky města, vymezena SWOT analýza. V následující části je teoreticky vymezen dotazník navazující na čtvrtou část, kde je jeho vyhodnocení. Poslední část obsahuje konkrétní návrhy na budoucí hospodářský a sociální rozvoj, který vychází z možností a potřeb města.

Klíčová slova:

ekonomický profil, SWOT analýza, dotazník

Title:

ECONOMICAL PROFILE OF TOWN CHRUDIM

SUMMARY

Bachelor's work named *Economical profile of town Chrudim* is dealer state of the economical and social art of town Chrudim. The main objektives are analyse and appraisal state of the art with SWOT analysis and questionnaire.

This work is consisted by five parts. The first part is characterization of town Chrudim. There are accumulate appraisal primary entry choose trends and state of the art. In the second part is executed SWOT analysis. In the third part is defined questionnaire connect with fourth part where is questionnaire evaluationed. Finaly part includes suggestion for future economical and social development.

Keywords: economical profile, SWOT analysis, questionnaire

OBSAH

ÚVOD	- 8 -
1. CHARAKTERISTIKA MĚSTA CHRUDIM	- 10 -
1. 1. RÁMCOVÁ TYPOLOGIE	- 10 -
1. 2. HISTORIE	- 11 -
1. 3. DEMOGRAFIE	- 12 -
1. 4. TRH PRÁCE A NEZAMĚSTNANOST	- 16 -
1. 5. INFRASTRUKTURA.....	- 18 -
1. 6. SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA.....	- 22 -
1. 7. POLITICKÝ A ADMINISTRATIVNÍ SYSTÉM	- 26 -
1. 8. EKONOMIKA	- 27 -
1. 9. HOSPODAŘENÍ MĚSTA	- 31 -
1. 10. REKREACE A CESTOVNÍ RUCH.....	- 33 -
1. 11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	- 34 -
2. SWOT ANALÝZA	- 38 -
2. 1. REGIONÁLNÍ KONTEXT.....	- 39 -
2. 2. DEMOGRAFIE A BYDLENÍ	- 39 -
2. 3. TRH PRÁCE A NEZAMĚSTNANOST	- 40 -
2. 4. INFRASTRUKTURA.....	- 40 -
2. 5. EKONOMIKA A PRŮMYSL.....	- 42 -
2. 6. CESTOVNÍ RUCH.....	- 43 -
2. 7. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	- 44 -
3. TEORETICKÉ VYMEZENÍ DOTAZNÍKU	- 45 -
3.1. TERMINOLOGIE.....	- 45 -
3.2. STRUKTURA DOTAZNÍKU	- 45 -
3.3. NÁVRATNOST	- 45 -
4. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	- 47 -
4.1. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY RESPONDENTA	- 48 -
4.2. KVALITA ŽIVOTA VE MĚSTĚ.....	- 49 -
4.3. ZLEPŠENÍ SITUACE A PŘEDNOSTI MĚSTA	- 55 -
4.4. SHRnutí.....	- 57 -
5. NÁVRHY NA BUDOUCÍ ROZVOJ	- 58 -
5. 1. ÚLOHA MĚSTA CHRUDIM	- 58 -
5. 2. KVALITA ŽIVOTA	- 59 -
5. 3. POSÍLENÍ SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURY	- 59 -
5. 4. POSÍLENÍ TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY.....	- 60 -
5.5. ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ STRUKTURY	- 60 -
5. 6. ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	- 61 -
5. 7. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	- 62 -
ZÁVĚR	- 63 -
POUŽITÁ LITERATURA	- 65 -
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	- 66 -
PŘÍLOHY	- 67 -

Úvod

Téma *Ekonomický profil města Chrudim* jsem si pro zpracování své bakalářské práce vybrala hned z několika důvodů. Hlavním důvodem je aktuálnost tohoto tématu, jelikož je kladen velmi silný důraz na samostatnost města a s neustálým rozvojem tržní ekonomiky je nutné ve velké míře využívat programů, které vedou k hospodářskému a sociálnímu rozvoji měst. Dalším důvodem je to, že bydlím v blízkosti a město Chrudim velmi často navštěvuji a chtěla jsem toto město blíže poznat.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit současný stav města Chrudim a nastínit možné budoucí strategie rozvoje. Výsledek této práce bude spočívat v odhalení silných, slabých stránek, příležitostí a hrozeb, neboli SWOT analýzy a zpracování dotazníkového šetření o spokojenosti obyvatel a jejich zhodnocení života ve městě. Na základě těchto informací nastíním návrhy na budoucí rozvoj města.

Bakalářská práce bude rozdělena do pěti základních částí, které na sebe budou plyně navazovat.

V první části budu provádět na základě analýzy souhrnu charakteristiku města Chrudim. Touto analýzou získám podrobné informace ze všech důležitých oblastí, týkající se především postavením v regionu, demografickým vývojem obyvatel, místním trhem práce, technickou a sociální infrastrukturou, politickým a administrativním systémem, ekonomikou, cestovním ruchem a životním prostředím. V této části bych se také ráda zaměřila na dosavadní hospodaření města s finančními prostředky a na rozpočet v letošním roce. Veškeré informace budou vyhodnoceny a porovnány s jinými regiony nebo v rámci České republiky, aby poskytli relevantní podklady pro druhou část bakalářské práce

Na základě získaných a zpracovaných informací, vypracuji druhou část, které bude shrnovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Proto zde použiji tzv. SWOT analýzu. Jde o analýzu vnitřního prostředí resp. slabých a silných stránek města a o analýzu vnějšího prostředí resp. příležitostí a hrozeb města. Tato metoda je pro svou jednoduchost jednou z nejpoužívanějších metod v České republice pro zmapování měst. Silné stránky a příležitosti představují určité předpoklady, o které se lze při rozhodování o budoucím rozvoji města opřít. Zvýšenou pozornost musíme věnovat slabým stránkám a hrozbám a měli bychom se snažit o jejich odstranění.

Pro to abych přesněji zmapovala situaci ve městě, hlavně v mínění občanů o kvalitě života v tomto místě, použiji ve své bakalářské práci dotazník. Ráda bych zde vyčíslila spokojenost občanů s městem, kde žijí a pracují, a dílčí aspekty této spokojenosti. V dotazníku budou nabídnuty takové otázky, aby mohli občané zhodnotit kvalitu života ve městě, spokojenost se základními veřejnými službami – zdravotními a sociálními službami, mateřskými, základními a středními školami, s MHD, fungováním technických služeb a budou zde také obsaženy otázky na zlepšení situace v některých oblastech.

Z provedené SWOT analýzy a dotazníkového šetření bude vycházet závěrečná část, kde vymezím návrhy na budoucí rozvoj města v několika oblastech, které považuji za nejdůležitější z hlediska potřeby změny a z pohledu obyvatel na danou oblast. Tyto návrhy budou stanoveny na základě možností města a potřeb občanů.

Těchto pět částí povede k hlavnímu smyslu mé práce, kterým nejsou návrhy na řešení problémových oblastí a na budoucí rozvoj, ale hlavní náplní mé bakalářské práce je charakterizovat profil města Chrudim, který bude ukazovat jeho dosavadní vývoj a dále i jeho přednosti a nedostatky. Smyslem této práce bude seznámit čtenáře s tímto východočeským městem a umožnit mu, aby si udělal vlastní a reálný názor na město Chrudim. **Cílem této práce je tak zhodnocení současného ekonomického a sociálního stavu města Chrudim a nastínění budoucí strategie rozvoje. Smyslem této práce bude analýza silných a slabých stránek města a analýza spokojenosti občanů s kvalitou života ve městě, na jejichž základě se budu snažit navrhnout budoucí strategie města.**

Souhrnně řečeno bakalářská práce s názvem Ekonomický profil města Chrudim se zabývá současným ekonomickým a sociálním prostředím města Chrudim. Hlavním cílem této práce bude analýza a zhodnocení současného stavu pomocí SWOT analýzy a dotazníkového šetření a také vymezení strategie možného budoucího rozvoje města. Tato práce se bude skládat z pěti částí. První část bude zaměřena na celkovou charakteristiku města Chrudim. Budou zde shromážděny a zhodnoceny základní údaje, které ukazují dosavadní vývoj a současnou situaci města. V druhé části bude na základě provedené charakteristiky města, vymezena SWOT analýza – analýza silných, slabých stránek, příležitostí a hrozeb města. V třetí části této práce bude teoreticky vymezen dotazník navazující na čtvrtou část, kde bude jeho vyhodnocení. Pátá závěrečná část bude obsahovat konkrétní návrhy na budoucí hospodářský a sociální rozvoj, který bude vycházet z možností a potřeb města.

1. Charakteristika města Chrudim

1. 1. Rámcová typologie

Chrudim, známá rovněž jako „Brána Železných hor“, je město střední velikosti ležící na rozhraní Polabské nížiny a Železných hor. Hlavním a převládajícím geomorfologickým útvarem je Svitavská tabule, která je součástí rovinaté České tabule. Na jižním okraji se zvedají Železné hory s nejvyšší horou Vestec (668 m n.m.) a u Pardubic krajina postupně přechází do Polabské nížiny. Po celém území protéká řeka Chrudimka, která pramení v chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy a v Pardubicích se vlévá do řeky Labe. Průměrný průtok v ústí řeky je 6,01 m³/s. V blízkosti města se nachází Sečská přehradní nádrž, která se je postavena přímo na řece Chrudimce a slouží nejen jako zdroj pitné vody, ale je i intenzivně vyhledávána pro rekreaci a vodní sporty.

Samotné město se nachází v nadmořské výšce 243 – 300 m n. m.. S rozlohou katastrálního území 3 320 ha je rozděleno do 8 městských částí - Chrudim I - IV, Topol, Medlešice, Vestec, Vlčnov a dělí se na 5 katastrálních území - Chrudim I až IV, které tvoří jedno katastrální území, Topol, Medlešice, Vestec a Vlčnov.. Od jihu na sever městem protéká řeka Chrudimka, která tvoří údolí se sníženou indukční lavicí. Podnebí v Chrudimi lze v rámci ČR charakterizovat jako nadprůměrně teplé s průměrnými srážkovými úhrny 600 mm. Průměrná teplota ve městě je 7°C a nejteplejší měsíc červenec má průměrnou teplotu 17,5°C. Díky poloze na jižním okraji České tabule patří město k oblastem s vydatnými zásobami podzemních vod.

Podle nového územněsprávního členění náleží okres Chrudim od 1. 1. 2000 do nově vzniklého Pardubického kraje. Do konce roku 2002 byla Chrudim sídlem okresního úřadu, po zrušení okresních úřadů a reformě veřejné správy je od roku 2003 Chrudim obcí s rozšířenou působností III. stupně, její správní obvod zahrnuje 86 obcí.

Polohu města Chrudim v rámci ČR lze též ilustrovat silničními vzdálenostmi k významným sídlům: 110 km východně od Prahy, hlavního města České republiky, 10 km jižně od krajského města Pardubic a 33 km od krajského města Hradce Králové, 133 km od krajského města Brna, 212 od krajského města Plzeň, 208 km od Ústí nad Labem, 321 km od města Cheb a 185 km od krajského města České Budějovice.

Poloha města na mikroregionální úrovni má velmi důležité a silné postavení. V regionální hierarchii ČR je Chrudim mikroregionálním centrem, který stál i při založení mikroregionu Chrudimsko. Hodnota polohy na mezoregionální úrovni (vzhledem k hlavním koncentracím

obyvatelstva a výroby v rámci státu) lze hodnotit jako velmi exponovanou, což je dáno blízkostí a dostupností krajského města, které je populačním i ekonomickým centrem kraje. Význam polohy jako rozvojového faktoru umocňuje fakt, že se město nachází v těsném zázemí metropolitního areálu hradecko-pardubické aglomerace, který je podle počtu obyvatel pátým nejlidnatějším urbanizovaným prostorem v ČR.

Na makroregionální úrovni (v rámci střední Evropy resp. Evropy) je poměrně exponovaná. Město Chrudim se nachází v oblasti středoevropské urbanizované osy Berlín – Praha – Vídeň.

1. 2. Historie

Chrudim lze charakterizovat jako jednu z nejkvalitnějších a největších městských památkových zón ve východních Čechách. Má zachovanou středověkou strukturu s památkově významnou zástavbou se starými hradbami. Historické jádro stále funguje jako městské centrum. Dominantu města tvoří novogotický Arciděkanský chrám Nanebevzetí Panny Marie ze 13. až 14. století. Uprostřed Resselova náměstí lemovaného řadou starobylých měšťanských domů stojí barokní sochařsky bohatě zdobený sloup Proměnění Páně. Z období renesance se zachoval Mydlářovský dům, monumentální renesanční objekt s arkádovým průčelím doplněným alegorickými reliéfy.

První spolehlivá písemná zmínka o Chrudimi se vztahuje k r. 1055, kdy zde měl podle Kosmovy kroniky zemřít český kníže Břetislav I. Jedním z nejvýznamnějších mezníků města bylo založení královského města Přemyslem Otakarem II. někdy před rokem 1276. V r. 1307 bylo město přiřazeno ke královským věnným městům, jež sloužila manželkám českých panovníků jako zdroj příjmů. Tato tradice se udržela až do zániku habsburské monarchie v r. 1918. Dalším důležitým mezníkem je období husitských válek (1419 – 1434), kdy se Chrudim přiklonila na stranu protikatolickou a německy mluvící část obyvatelstva město opustila. Město bylo také v opozici proti panujícím Habsburkům během neúspěšných stavovských povstání v letech 1547 a 1618 – 1621, což pro něj mělo vždy vážné důsledky. Od 16. století význam a postavení měst v českém království upadal, Chrudim byla však i nadále významným správním centrem. V 18. a 19. století se rodil současný ráz poklidného provincionálního města, důležitou roli sehrálo i pozdní zavedení železnice (1871) a pomalejší rozvoj průmyslové výroby. Co však Chrudim ztrácela na hospodářském a správním významu, získávala díky řadě osobností a podpoře řady institucí v oblasti kulturního života a školství.

Z nejvýznamnějších chrudimských rodáků lze jmenovat Viktorina Kornela ze Všehrd (asi 1460 - 1520), humanistického vzdělance a autora právního díla „O práviech, o súdiech i o Dskách země České knihy devatery“, dále Jana Nepomuka Štěpánka (1783 - 1844),

obrozeneckého dramatika, herce, režiséra a ředitele Stavovského divadla, nebo Josefa Resslera (1793 - 1857), vynálezce lodního šroubu. K městu měli osobní vztah skladatelé Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Camille Saint-Saëns, Zdeněk Fibich, malíř Alfons Mucha a řada dalších.

1. 3. Demografie

V 60. letech 20. stol. měla Chrudim přes 15 tisíc obyvatel. V 70. a 80. letech docházelo ke stálému nárůstu počtu obyvatel, především v části Chrudim III a IV, kde je koncentrována panelová výstavba a bytové domy. Od 80. let minulého století se počet obyvatel stabilizuje, což souvisí se zastavením výstavby sídlišť a celkovou stagnací růstu populace v Československé, resp. České republice. V období 1991-1999 počet obyvatel města víceméně stagnoval, což byl důsledek obecných trendů v demografickém vývoji obyvatelstva ČR, které s promítly také na regionální úrovni.

K 31.12.2003 činil počet obyvatel 23 683. A k 31.12. 2006 došlo k dalšímu poklesu obyvatel a to 23 obyvatel tedy na 23 362.

Nejlidnatější je část Chrudim IV s 9 485 obyvateli, dále Chrudim III s 7 688 obyvateli a Chrudim II s 5 460 obyvateli. Vestec, Vlčnov a Topol jsou nejmenší části města (do 300 obyvatel) s venkovským charakterem osídlení, obyvatelé se z nich postupně stěhují do centra města, za bydlením a lepším dopravním spojením. Medlešice naopak jako největší z přilehlých částí obyvatelstvo neztrácejí, trvale v nich přebývá okolo 500 lidí.

Stejně jako v celé České republice na území města Chrudim převládají ženy. Bydlí zde o 5,9 % více žen (12 034) než mužů (11 328). Hustota zalidnění v Chrudimi je 703,5 obyvatel na km².

Tabulka 1: Bilance obyvatel za rok 2005 a 2006

Bilance	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek (-úbytek)			Stav k 31. 12.	Sňatky	Rozvody
					přirozený	stěhováním	celkový			
Počet obyvatel 2005	263	228	457	605	35	-148	-113	23385	128	81
Počet obyvatel 2006	241	207	509	566	34	-57	-23	23362	108	56

[Pramen: ČSÚ Pardubice, 2006; VÚPK za rok 2006]

1. 3. 1. Věková struktura obyvatelstva

Podle ČSÚ žilo k 31. 12. 2006 na území města Chrudim celkem 3590 dětí ve věku do 14ti let, 16 493 občanů v produktivním věku a 3 302 občanů nad 65 let. Počet narozených dětí za posledních deset let kolísal a to v rozmezí ± 50 narozených dětí/rok. Nejvíce dětí se narodilo v roce 2005 a naopak nejnižší počet narozených dětí je v roce 2000. Došlo ke zvýšení počtu obyvatelstva v produktivním věku a to o více než 2000. Dále také došlo ke zvýšení obyvatelstva nad 65 let o 800.

Celkový index stáří (podíl mezi občany ve věku 65 a více let na 100 dětí do 14 let) za rok 2006 je 96,3 %, což je nárůst o 25 % za posledních deset let.

Průměrný věk obyvatelstva v Chrudimi se za posledních deset let postupně zvyšoval a to z 37,1 let v roce 1995 na 39,7 let v roce 2006. Průměrný věk žen je vyšší než u mužů o 3,2 let.

Dle projekce obyvatelstva ČR do roku 2020 zpracované ČSÚ v roce 1995 se počítá s celkovým poklesem počtu obyvatel ČR do roku 2010 o 2,1 - 3,1 % a do roku 2020 o 4,6 - 7,9 %. Z toho lze odvodit i pravděpodobný počet obyvatel ve městě, který by se do roku 2010 měl pohybovat v rozmezí 22 871 - 22 638 obyvatel a do roku 2020 v rozmezí 22 287 - 21 516 obyvatel.

Tabulka 2: Vývoj počtu obyvatel v letech 1991, 2001, 2006

Rok	0-14	15-59 ženy	15-59 muži	60 a více ženy	60 a více muži	Celkem
1991	5 317	7 448	7 278	2 102	1 498	23 643
2001	4 173	7 823	7 697	2 467	1 738	23 898
2006	3 458	8 435	8 140	1 980	1 349	23 362
	předproduktivní		produktivní		poproduktivní	
1991	22,5 %		62,3 %		15,2 %	
2001	17,5 %		64,9 %		17,6 %	
2006	14,8 %		71 %		14,2 %	

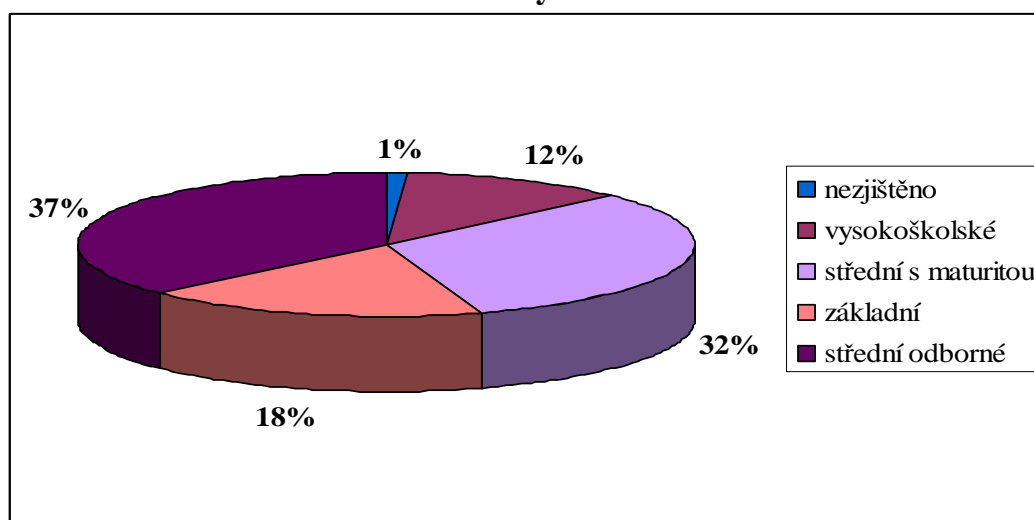
[Pramen: ČSÚ Pardubice; SLDB 1991, SLDB 2001, VÚPK 2006]

Město Chrudim je charakteristické relativně mladou věkovou strukturou. Podobně jako na úrovni ČR dochází od začátku 90. let minulého století k rychlému stárnutí populace v důsledku snížení porodnosti a zvyšování podílu obyvatel v poproduktivním věku. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem vykazovala Chrudim mladší věkovou strukturu, ale na druhé straně rychlejší stárnutí populace po roce 1990.

1. 3. 2. Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Úroveň vzdělanosti v Chrudimi se postupně zvyšuje, což vytváří pozitivní předpoklady pro budoucí sociálně-ekonomický rozvoj. Ve struktuře obyvatel podle vzdělání dominují v Chrudimi skupiny obyvatel s neúplným středoškolským vzděláním (tj. vyučen bez maturity) a úplným středoškolským vzděláním (tj. s maturitou nebo vyšší odborné vzdělání). Podíl vysokoškoláku je v této skupině cca 12 %, podíl obyvatel se základním vzděláním je cca 18 %.

Graf 1: Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve městě k 31. 12. 2006

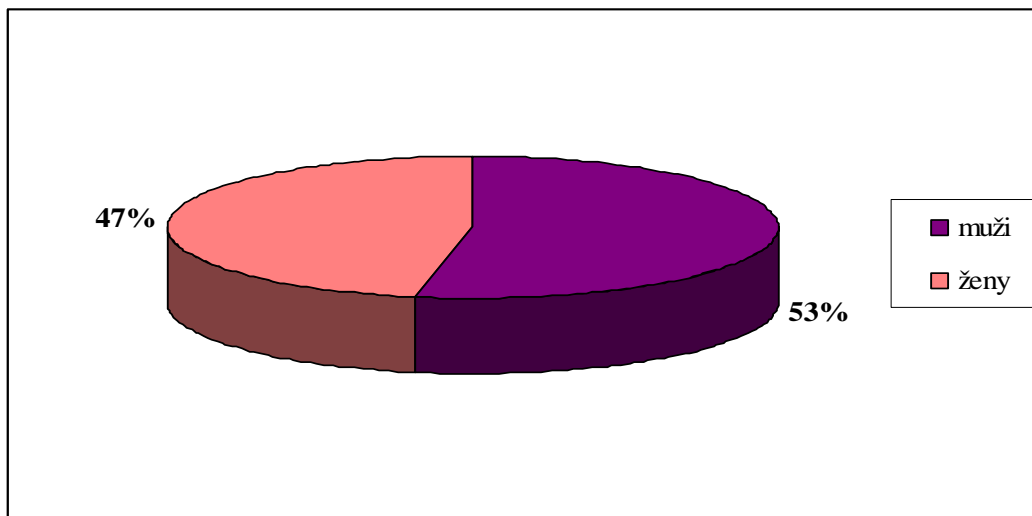

[Pramen: ČSÚ Pardubice; VÚPK 2006]

1. 3. 3. Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Město Chrudim má podle ČSÚ k 31. 12. 2006 celkem 12 221 ekonomicky aktivních obyvatel, což představuje 52 % z celkového počtu obyvatel. Tento podíl se zhruba srovnatelný s celorepublikovým průměrem, který je 51,4 %. Na podílu ekonomicky aktivních obyvatel se ženy podílejí 46,7 procenty a muži 53,3 procenty. Ani tyto hodnoty nevybočují z celorepublikového průměru.

Graf 2: Podíl mužů a žen na ekonomicky aktivní obyvatelstvo

[Pramen: ČSÚ Pardubice]

1. 3. 4. Domácnosti a bydlení

Obyvatelstvo města Chrudim je soustředěno do necelých 10 tisíc domácností. Přes polovinu těchto domácností tvoří úplné rodiny, téměř třetina připadá na domácnosti jednotlivců, neúplné rodiny se podílejí asi 13 procenty. Ve srovnání s bývalými okresními městy Pardubického kraje je rozdělení domácností podle typů v Chrudimi poměrně příznivé – nadprůměrně vysoký podíl úplných rodin, nižší podíl neúplných rodin a nerodinných domácností. Pro Chrudim je tedy charakteristicky nižší výskyt negativních rysů spojených s „městským stylem“ života.

Tabulka 3: Domácnosti podle typu

Územní jednotka	Domácn. celkově	v tom (%)					
		úplné rodiny	z toho se závis. dětmi	neúplné rodiny	z toho se závis. dětmi	nerodinné domácn.	domácn. jednotlivců
Chrudim	9 888	56,78	49,23	13,14	64,51	0,99	29,09
Pardubický kraj	204 594	58,98	47,45	11,95	59,24	1,34	27,73
ČR	4 270 717	54,64	46,74	13,50	59,58	1,98	29,88

[Pramen: ČSÚ Pardubice; SLBD 2001]

Z téměř tří tisíc domů v Chrudimi je obydlených pře 91 %. Tím se Chrudim řadí k průměru za velikostně srovnatelná města. Chrudim má poměrně vysoký podíl nových bytových domů (postavených po r. 1981), kdy ve výstavbě dominovaly domy panelového typu, jejichž kvalita je v řadě případů dosti problematická. Intenzivnější výstavba bytových jednotek, zejména v 70. a 80. letech souvisela s populačním růstem města v tomto období. Po r. 1989 dochází po přechodném útlumu k nové vlně bytové výstavby charakteristické posunem k výstavbě zejména rodinných domů. Zájem o bydlení ve městě se odráží v dlouhodobém převisu poptávky nad nabídkou bytů, což mimo jiné souvisí s nadprůměrným podílem mladých lidí ve městě.

Technické vybavení domovního fondu v Chrudimi je relativně dobré, což pochopitelně souvisí s výše uvedeným stářím bytového fondu. Platí to zejména o dostupnosti zemního plynu, kterým disponuje 81,4 % domů.

Téměř ¾ bytů v Chrudimi se nachází v bytových domech zejména panelového typu. Ve srovnání s referenčními městy je podíl bytů v rodinných domech podprůměrný. Z hlediska právního důvodu užívání bytu představuje Chrudim jisté specifikum díky velmi nadprůměrnému podílu bytů v osobním vlastnictví a naopak nízkým zastoupením bytových jednotek, které jsou užívány v nájmu. Tento stav může představovat poměrně velké riziko zanedbávání bytového fondu v důsledku jeho neefektivní správy a nedostatku finančních prostředků – problematický systém rozhodování společenství vlastníků, nízké zdroje financování oprav apod.

1. 4. Trh práce a nezaměstnanost

1. 4. 1. Celková situace

Nejdůležitějším indikátorem situace na trhu práce je míra nezaměstnanosti, která je také jedním ze základních kritérií pro vymezení problémových regionů. Situace na trhu práce se obecně blíží celorepublikovému průměru, a to ve všech sledovaných ukazatelích. V rámci Pardubického kraje patří Chrudimsko i samotná Chrudim k regionům s vyšší nezaměstnaností a horší situací na trhu práce. Podle míry nezaměstnanosti se okres Chrudim zařadil na 31. místo (z celkových 77 okresů) s registrovanou mírou 7,99 %. Ve městě Chrudim pak dále byla míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006 6,8 %, což je o 0,6 % méně než v roce 2005. Z celkem 12 221 ekonomicky aktivních obyvatel se 876 nezaměstnaných uchází o zaměstnání. Ve městě je 337 volných pracovních míst, o jedno volné pracovní místo se uchází 2,6 obyvatel.

Tabulka 4: Vývoj míry nezaměstnanosti v roce 2001, 2005, 2006, 2007

Rok	k 31. 12. 2001	k 31. 12. 2005	k 31. 12. 2006	k 31. 12. 2007
MN Chrudim	8,5	7,6	6,8	5,12
MN ČR	8,9	8	7,7	4,9

[Pramen: ČSÚ ČR]

Z tabulky je patrné, že míra nezaměstnanosti v městě Chrudim má od roku 2005 klesající trend. To je zapříčiněno především přírůstkem nových ekonomických subjektů na území města.

Podle stupně dosaženého vzdělání je nejvíce uchazečů se středoškolským vzděláním s výučním listem a bez maturity s celkovým počtem 719, naopak nejméně uchazečů je s vyšším odborným vzděláním a to šest.

Podle věkové struktury je nejvíce nezaměstnaných ve věku 50-54 let a jejich počet se stále zvyšuje. Další početnější skupinou ve věkové struktuře uchazečů o zaměstnání zůstala kategorie 20 – 29 let, k 31. 12. 2006 jejich podíl tvořil 26,34 %. U žen došlo k dalšímu zvýšení podílu nezaměstnaných žen v kategorii nad 50 let (23 %) v porovnání s koncem roku 2005 (21 %).

1. 4. 2. Aktivní politika zaměstnanosti

Výdaje na politiku každoročně rostou, v roce 2007 bylo podpořeno celkem 218 společensky účelných pracovních míst formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů, včetně příslušných odvodů. Průměrná výše příspěvku činila 33.991,- Kč.

Nejvíce pracovních míst vzniklo v službách a obchodu (83), průmyslu (75) a stavebnictví (17). Z hlediska kvalifikační struktury vzniklo nejvíce míst pro uchazeče se středoškolským vzděláním bez maturity (110), dále pro středoškoláky s maturitou (78) a uchazeče se základním vzděláním (27).

Na úrovni Pardubického kraje patří Chrudimsko spíše mezi problémové oblasti (zejména se to týká jeho západní části – Heřmanoměstecko a Třemošnicko). Pozitivním faktorem na trhu práce je v delším horizontu trend mírného snižování nezaměstnanosti a počtu uchazečů na jedno pracovní místo.

1. 5. Infrastruktura

Jedním z hlavních faktorů, které ovlivňují rozvoj podnikatelské činnosti ve městě, stabilizaci obyvatelstva a tím i celkový rozvoj města je úroveň technické vybavenosti.

1. 5. 1. Technická infrastruktura

1. 5. 1. 1. Dopravní obslužnost

Silniční doprava

Město Chrudim a jeho přilehlý region je pro svou polohu velmi dobře dostupný z hlavních silničních tahů i železničních tahů.

Městem procházejí dvě silnice I. třídy, a to silnice I/17 a I/37. Silnice I/37 spojuje města Hradec Králové – Pardubice – Chrudim – Žďár nad Sázavou, a to směrem od severu k jihu, a na 90. kilometru končí ve Velké Bíteši napojením na dálnici D1 Praha – Brno – Bratislava. Silnice I/17 spojuje města Vysoké Mýto – Chrudim – Čáslav – Kolín – Praha, a to ve směru od západu na východ. Spojení Chrudim – Praha je též možné po dálnici D11 (Poděbrady – Praha). Spojení je přes Čáslav – Kolín Poděbrady (60 km) nebo směrem na Pardubice – Chlumec nad Cidlinou – Poděbrady. Nejbližší připojení na dálnici D1 je vzdáleno 70 km po silnici I/37 v Humpolci. Vzdálenost Humpolec – Praha je 100 km a vzdálenost Humpolec – Brno je 110 km. Městem také prochází velké množství silnic II. a III. tříd. Počet kilometrů ve městě je přes 80 km. Vzhledem k vysokému počtu silnic I. tříd a jejich značnému vytížení má město velký problém s hlukem a smogem. Tento problém by vyřešil obchvat silnice I/37 v úseku Chrudim – Pardubice – Slatiňany. Na tuto stavbu je schválen investiční záměr. Také je v územním plánu města Chrudim schváleno severozápadní propojení silnic I/37 a I/17, které by mělo zajistit odklon dopravy z centra města. Velmi důležité pro pardubický kraj a samozřejmě i Chrudim je dálnice D11, která končí u Hradce Králové.

Železniční doprava

V rámci železniční dopravy leží město Chrudim na trase Pardubice – Havlíčkův Brod. Po železnici je Chrudim od Pardubic vzdálena 12 km. Pardubice jsou velmi důležitou křižovatkou v celostátním a mezinárodním významu, jelikož zde prochází koridor Berlín – Praha – Brno – Vídeň. Tento koridor je na některých úsecích modernizován a rychlost zde dosahuje až 160 km/h. Z Chrudimi také vede železniční trať do Heřmanova Městce, odkud můžeme pokračovat do Prachovic nebo do Přelouče. Veškerá železniční doprava je zajišťována Českými drahami, a. s..

Letecká doprava

Od Chrudimi ve vzdálenosti 12 km se v Pardubicích nachází veřejné mezinárodní letiště bez pravidelného provozu. Na území města se nachází letiště s travnatým povrchem, které slouží pro rekreační účely. Toto letiště vlastní aeroklub Chrudim. V okrese Chrudim se nachází také letiště v Skutči.

Lodní doprava

I když se město Chrudim nachází na řece Chrudimce, tato řeka není splavná. Nejbližší splavná řeka je Labe, která patří do transevropské sítě vodních cest kategorie E pod označením magistála E20 Severní moře – Hamburk – Ústí na Labem – Mělník – Pardubice.

Dopravní obslužnost území

Základní dopravní obslužnost ve spádovém území Chrudimě zajišťuje převážně Conner Východní Čechy, a. s. provozující autobusovou přepravu. Tato společnost provozuje 16 dálkových linek (Praha, Pardubice, Hradec Králové, Vysoké Mýto, Holice), 29 místních meziměstských linek, sezónní cyklobus a 7 linek městské hromadné dopravy. V rámci MHD je zaveden přestupný časový tarif s možností přestupu. Novinkou od 1. ledna 2008 při použití časového kupónu je, že není omezen počet jízd (dříve byl počet měsíčních jízd omezen na 50). Delší časové kupony přinesou po zapojení MHD do Integrovaného dopravního systému i tu výhodu, že bude možné po městě Chrudim cestovat nejen autobusy MHD, ale autobusy jakéhokoliv dopravce zapojeného v IDS za stejných podmínek. Základní občanské jízdné na celkově 10 linkách stojí 10 Kč placené hotově a 8 Kč placené přes čipovou kartu.

Současně se připravuje výstavba logistického centra v Pardubicích, kde budou vhodně kombinovány různé druhy dopravy.

Komunikace pro pěší

Stav pěších komunikací v centru města a jeho blízkém okolí lze hodnotit jako uspokojivý. Avšak u většiny sídlištní zástavby a místních částech Chrudimě jsou pěší komunikace v havarijním stavu (technicky i kapacitně) či nejsou zřízeny vůbec.

V dopravním generelu centrální zóny města je řešeno vymezení pěších zón v historickém jádru centrální zóny města a dále bezbariérové provedení včetně průjezdné komunikace a parkovací plochy na Resselově náměstí.

Komunikace pro cyklisty

Cyklistická doprava ve městě je výrazným způsobem ovlivňována nejenom přijatelnými terénními podmínkami a blízkostí přírodních a kulturních atraktivit, které se nacházejí v bezprostřední blízkosti města, ale také dojížděnkou obyvatel města za prací.

V minulosti zpracovaný Generel cyklistických tras navrhl ucelený systém cyklistických tras na území města, z nichž nejvýznamnější trasa od Transporty, která je nejen intenzivně využívána ve spojení se začátkem a koncem pracovní doby, ale i jako spojnice mezi sídlištěm na západě města a centrální zónou, včetně příměstských rekreačních tras navazujících na městské úseky. Rekreační cyklotrasy č. 4111, 4112, 4181 a 4185 jsou směřovány do turistických atraktivních oblastí na jihu a severovýchodě města a tyto cyklotrasy navazují v blízkém okolí města na další cyklotrasy.

Nicméně i přes existenci těchto tras lze cyklistickou dopravu ve městě, zejména při respektování podmínek její bezpečnosti a plynulosti, charakterizovat jako neuspokojivou. A to proto, že trasy vedoucí po městských komunikacích a v okrajových místních částech mnohdy vedou po nezpevněných komunikacích. Cyklotrasy procházející městem jsou na následující mapce.

1. 5. 1. 2. Vodovody a kanalizace

Vlastníkem veškeré vodárenské infrastruktury na Chrudimsku je společnost Vodovody a kanalizace Chrudim, a. s.(VAKCR). Hlavní činností je správa tohoto majetku a jeho další rozvoj. Provozní záležitosti týkající se vodárenství zajišťuje s platností od 1.2.2006 Vodárenská společnost Chrudim, a.s.. Chrudim a okolí má značné zásoby kvalitní podzemní vody využívané k pitným účelům. Hlavními zdroji jsou křídová geologické partie v okolí Nových Hradů, Lůže, Skutče, Podlažic, Markovic a Heřmanova Městce. Současně je pro pitné účely využívána voda z povrchových zdrojů z řeky Chrudimky a to přímým odběrem a následující úpravou na ÚV Hamry, ÚV Seč a ÚV Monaco (vodní nádrž Křižanovice). Město se podílí na nových investicích do vodohospodářské infrastruktury

Cena vodného činí 31,02 Kč/1m³ a cena stočného činí 23,85 Kč/1m³ včetně 9% DPH. Celková cena vodného a stočného tedy činí 54,86 Kč/1m³ a z toho 4,53 Kč/1m³ je DPH.

V současné době je pitnou vodou zásobováno cca 92 % obyvatel města, na kanalizační síť je pak napojeno 96 % obyvatel.

Tabulka 5: Základní údaje společnosti VAK Chrudim, a. s.

Počet obyvatel žijících v Chrudimi	23 385
Počet obyvatel připojených na kanalizaci VAK Chrudim, a. s.	23 000
Délka kanalizační sítě VAK Chrudim, a. s. (v m)	56 000
Z toho ve správě VAK Chrudim, a. s. (v m)	49 600
Ve správě cizích správců resp. investorů (v m)	6 000
Počet kanalizačních přípojek připojených na kanalizaci VAK Chrudim, a. s. (ks)	2 650

[Pramenj: <http://www.vakcr.cz>]

Město Chrudim má vybudovanou jednotnou kanalizační síť, zakončenou čistírnou odpadních vod v lokalitě "Májov". Z čistírny je vyčištěná odpadní voda vypouštěna jedinou levobřežní vyústí do řeky Chrudimky.

1. 5. 1. 3. Energetika

Dodávky tepla a způsob vytápění je zajišťován jak z lokálních (průmyslové, blokové a domovní kotelny), tak z centrálních zdrojů (systém CZT).

Specifickou problematikou městské rozvodové elektrizační sítě je veřejné osvětlení. Jeho průměrné stáří je od 20 do 30 let. Je technicky zastaralé a vykazuje každoroční nárůst oprav. Veřejné osvětlení si tedy zaslouhuje postupnou modernizaci a rekonstrukci, nejen z technického a funkčního pohledu, ale také z pohledu architektonického.

1. 5. 1. 4. Plynofikace

Zásobení města zemním plynem zajišťuje Východočeská plynárenská, a. s..

Město Chrudim se podílí na nových investicích do technické infrastruktury nemalými částkami. V této době je zahájeno 5 rekonstrukcí na území města. Od 18 .2. se rekonstruuje ulice Hradební, naplno se také rozjely i práce na projektech (konzultace s občany nad projektovými dokumentacemi) chodníku v ulici V Tejnecku, kanalizace a komunikace v ulici Pod Strání a chodníky v Markovicích. Dále probíhají koordinační jednání pro rekonstrukci ulice K Parku a připravují se výběrová řízení na dodavatele přestavby divadélka Mír na Spolkový dům.

1. 6. Sociální infrastruktura

1. 6. 1. Školství

Školství lze charakterizovat jako souhrn organizací a institucí, tj. škol a výchovných a vzdělávacích zařízení, které se zabývají výchovou a vzděláním dětí, mládeže i dospělých. Ve městě Chrudim je poměrně hodně široká nabídka škol a jiných vzdělávacích institucí, které do značné míry obsluhují i ostatní obce regionu. Do Chrudimi dojíždí žáci cca z 35 okolních obcí. Ve školním roce 2006/2007 je dojíždějících žáků 367. Na území města se nachází celkem 6 mateřských škol, 6 základních škol, 7 středních škol, jedna speciální základní škola a umělecká škola, 2 vyšší odborné školy a jedna soukromá škola jazyků. Všechny chrudimské základní školy nejsou příliš dobře vybaveny pro výuku, to by se mělo v budoucnu změnit, abych byla zajištěna kvalitní výuka žáků na prvním a druhém stupni.

Ve školním roce 2003/2004 bylo v Chrudimských základních školách 2 722 žáků ve 111 třídách, to je průměr 24,52 žáků na třídu. Ve školním roce 2006/2007 plní povinnou školní docházku o 350 žáků méně, počet žáků tedy klesl na 2 372, umístěných do 95 tříd, to je průměr 24,96 žáků na třídu. Současný demografický vývoj je v kraji a v celé republice charakterizován poklesem počtu dětí přicházejících do prvních tříd základních škol a dětí zahrnujících věkovou skupinu povinné školní docházky. V lednu roku 2006 bylo u zápisu do prvních tříd zapsáno celkem 267 dětí a z toho 54 dostalo odklad, to činí 20,2 %. Do roku 2 012 přijde naopak do prvních tříd chrudimských ZŠ o 50 dětí více než v roce 2007.

Tabulka 6: Počty žáků základních škol ve školním roce 2006/2007

Základní škola	Kapacita žáků	Počet žáků ve škole
ZŠ Sladkovského	690	370
ZŠ Husova	600	322
ZŠ Školní náměstí	500	319
ZŠ Dr. Peška	500	318
ZŠ U Stadionu	700	558
ZŠ Dr. Malíka	500	485
Celkem	3 490	2 372

[Pramen: www.chrudim-city.cz; Seznam škol na území města Chrudim]

Od školního roku 2008/2009 bude v Chrudimi pouze 5 základních škol. ZŠ Dr. Peška a ZŠ Husova se sloučí v jednu školu se sídlem školy na ZŠ Dr. Peška. Druhá budova školy bude uvolněna (s výjimkou tělocvičny) a o jejím využití rozhodne zastupitelstvo města, ale už nyní se navrhuje, aby tato budova sloužila pro potřeby školství. Uzavřením této budovy tedy dojde k úsporám na provozních nákladech, údržbě a tím i ke snížení celkových nákladů.

Síť středních škol je zastoupena gymnáziem, obchodní akademií, střední průmyslovou školou strojírenskou a technickou s navazující vyšší průmyslovou školou, střední zdravotnickou školou, střední zemědělskou školou s navazující vyšší zemědělskou školou, střední odbornou školou a středním odborným učilištěm obchodu a služeb a hotelovou školou Bohemia. Tato nabídka středních škol kapacitně vyhovuje a vytváří dostatečně širokou odborovou strukturu a je i v souladu s potřebami místního trhu práce.

Ve městě se dále nachází základní umělecká škola, která slouží k rozvoji zájmové činnosti dětí. Tato škola nabízí základní vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech, jako je dramatická výchova, keramika, výtvarný, taneční a hudební obor. Speciální základní škola poskytuje základní vzdělání, učí žáky v programu zvláštní a pomocné školy.

Nabídku vysokých škole nerealizuje ve městě žádná ze škol. Nejbližší vysoká škola je Univerzita Pardubice vzdálená od Chrudimi přibližně 10 km.

1. 6. 2. Zdravotnictví

Vybavenost města v oblasti zdravotní péče je na velmi dobré úrovni. Ve městě je k dispozici velké množství státních i soukromých zdravotních služeb, které slouží občanům z Chrudimi a i z okolních obcí.

Ve městě je nemocnice, v níž je k dispozici 373 lůžek (350 nemocničních a 126 ošetrovacích lůžek dlouhodobě nemocných), 15 ordinací praktických lékařů pro dospělé, 7 ordinací praktických lékařů pro děti a dorost, 21 ordinací stomatologů, 4 ordinace gynekologů, 33 ordinací lékařů – specialistů, 5 lékáren, 3 domy s pečovatelskou službou a 4 rehabilitace.

Chrudimská nemocnice, a. s. se nachází na jihovýchodním okraji města. V nemocnici působí ambulance a i některá specializovaná oddělení jako jsou dětské a novorozenecké, gynekologicko-porodnické, chirurgické, interní, neurologické a anesteziologicko-resuscitační oddělení – tato oddělení disponují s lůžky, a naopak [oddělení hematologie a krevní transfúze, klinické biochemie, nukleární medicíny, patologicko-anatomické, radiodiagnostické](#) a [rehabilitační](#) nedisponují s lůžky a řadí se tak do nelůžkové části nemocnice. V nemocničním komplexu se také nachází lékárna. Počet lůžek v Chrudimské nemocnici je 373 a využívají se cca ze 84 %, počet lékařů činí 88 a středních

zdravotních pracovníků je 431. Celkový obrat nemocnice činí 388,6 mil. Kč a průměrný plat se pohybuje okolo 18 233 Kč. V roce 2006 bylo zaznamenáno 152 701 hospitalizací, z toho bylo 138 979 ambulantních vyšetření. Péče o pacienty je zde na vysoké úrovni a nemocnice zaměstnává velmi kvalifikovaný personál. Nemocnice prošla nejen náročnou stavební přestavbou, ale také naprostou reorganizací řízení a pracovního systému. Chrudimská nemocnice nedistribuuje příliš velkým množstvím oddělení, jelikož se v její blízkosti nachází Pardubická krajská nemocnice, a. s.. Krajská nemocnice má 1 617 zaměstnanců a průměrný plat se pohybuje okolo 16 624Kč. Počet ošetřených pacientů je 410 136. Roční obrat nemocnice je 1,2 miliardy Kč.

1. 6. 3. Sociální péče

Podstatou sociální péče je pomoc občanům, jejichž životní potřeby nejsou dostatečně zabezpečeny příjmy z pracovní činnosti, dávkami důchodového či nemocenského zabezpečení, popřípadě jinými příjmy. Dále je sociální péče poskytována občanům, kteří jí potřebují vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nebo věku.

Ve městě Chrudim je sociální péče zajišťována odborem sociálních věcí a zdravotnictví. Tento odbor zajišťuje výplaty dávek sociální péče, dávky na péči, přiznává mimořádné výhody a poskytuje sociální péči občanům umístěným v sociálních zařízeních, vede agendu vymáhání dlužných částek na příspěvku na výživu, zajišťuje opatrovnictví, výkon přestupkové agendy na úseku zdravotnictví, výrobu a distribuci receptů a žádanek na opiáty a příspěvky občanům na různé pomůcky.

Sociální péče v Chrudimi je zajišťována Centrem sociálních služeb a pomoci Chrudim. Tímto centrem je poskytována široká škála služeb – zdravotní péče do domácností, pečovatelské služby a ambulantní služby. Provoz domů je zajištěn tak, že je zachována důstojnost člověka, je respektováno jeho soukromí s tím, že pomoc je dostupná 24 hodin denně.

V roce 2005 město Chrudim projektovalo „**Komunitní plánování sociálních služeb města Chrudim**“, který je spolufinancován Evropskou unií a státním rozpočtem ČR. **Projekt byl zpracován na období let 2008 – 2011** a měla by v něm být zahrnuta jak Chrudim, tak 21 obcí, které jsou ve správním obvodu Městského úřadu Chrudim. **Komunitní plánování sociálních služeb má pro obec přínos** v tom, že systém sociálních služeb odpovídá zjištěným potřebám a je schopen průběžně reagovat na změny, finanční prostředky jsou vynakládány efektivněji, tedy jen na potřebné služby, občané se podílejí na rozhodování a radnice je vnímána z jejich strany jako partner - zvyšuje se identifikace veřejnosti s obcí, systém sociálních služeb je srozumitelný, spolupráce a efektivita řešení

daných problémů, postup při plánování a rozhodování o sociálních službách se stane průhlednějším a proto má veřejnost větší zájem se na tomto podílet.

Úroveň a množství sociálních služeb ve městě se zvyšuje a to v důsledku s demografickým stárnutím populace. Tím se bude zvyšovat i poptávka po sociálních službách pro seniory, která je velmi často nedostačující. V Chrudimi je úroveň sociálních služeb na poměrně kvalitní úrovni a shledala bych ji dostačující.

1. 6. 4. Kultura a sport

V oblasti sportovních, kulturních a společenských aktivit jsou občanům k dispozici městské kino Chrudim, městské kulturní středisko Chrudimská beseda, Městská knihovna Chrudim, Muzeum loutkářských kultur, Regionální muzeum a 71 neziskových organizací.

Každoročně se na počátku září v Chrudimi pořádají Městské slavnosti – Obžínky Chrudim, což je tradiční jarmark lidových řemesel, vystoupení folklórních souborů a návštěvníkům jsou představeny jednotlivá lidová řemesla. V letních měsících si na své přijdou milovníci loutek, kdy se v červnu pořádá Mezinárodní festival amatérských loutkářských souborů s bohatým doprovodným programem. V Chrudimi už také popáté oslaví Světový den loutkového divadla, v jehož rámci mohou občané navštívit Muzeum loutkářských kultur, kde jsou zastoupeny loutky z celého světa. V červnu se bude v Chrudimi konat 2. Sochařské sympóziem, v červenci Festival Yanderov, kde se sjedou známé i neznámé kapely z blízkého okolí i celé České republiky, dále je velmi oblíbená Salvátorská pouť konaná na začátku srpna.

Významné jsou také v září konané Dny evropského dědictví, Chrudimský zvonek a Den otevřených dveří památek, v jejímž rámci je zdarma zpřístupněna většina památek.

I milovníci sportu si v Chrudimi a blízkém okolí přijdou na své. Na území města se nachází letní koupaliště a krytý plavecký bazén (v areálu se nachází sauna, solárium, tobogán, velké množství vodních atrakcí a v letních měsících je krytý bazén zpřístupněn z letního koupaliště), Letní areál, tenisové kurty, bowling a řada fitcentr se squashem, badmintonem, stolním tenisem, posilovnou, indoorcyclingem, cvičením, masážemi, saunou, atd.. Ve městě se mohou občané i návštěvníci zrekreovat ve wellness centru, který se nachází v areálu bývalého pivovaru. Nově byla zrekonstruována atletická dráha na stadionu AFK Chrudim – atleticko-fotbalový klub, kde se pořádají atletické závody a fotbalové zápasy. Pro milovníky adrenalinových sportů pořádá Aeroklub Chrudim vyhlídkové lety.

Město se od roku 2001 podílí na projektu Zdravé město. Tento projekt je realizován místní agendou 21 a jeho základní myšlenkou je dosažení a udržení harmonického stavu

životního prostředí, sociálního prostředí, ekonomického rozvoje a dlouhodobě stabilizovat podmínky pro zdraví a kvalitu života (výstavba lesoparků, zeleně a dětských hřišť).

Myslím si, že město má dostatečné množství kulturních i sportovních institucí a zařízení, a že poskytuje dostatečné množství služeb v této oblasti. Jedním z hlavních důvodů, proč je Chrudim na tak dobré kulturní úrovni je i to, že se ve velké míře na kulturních a sportovních akcích podílejí občané.

1. 7. Politický a administrativní systém

Chrudim má podle novely zákona o obcích statut města. Nejvyšším orgánem je zastupitelstvo města, které je tvořeno 27 členy., volenými v komunálních volbách na čtyřleté funkční období. Ze svého středu pak zastupitelstvo volí sedmičlennou radu města, starostu města a tři místostarosty. Úřad města tvoří starosta, tři místostarostové, tajemník úřadu a zaměstnanci obce zařazení do jednotlivých útvarů města. Dalším orgánem je Rada města.

Zastupitelstvem města jsou zřízeny výbory zastupitelstva a komise rady města. Výbory jsou kontrolní a poradní orgány zastupitelstva, v nichž zasedají odborníci na danou problematiku. Podle zákona je zřízen finanční a kontrolní výbor zastupitelstva.

Výkonným orgánem místní správy je Městská policie, kterou zřídilo Zastupitelstvo města. Městská policie slouží k tomu, aby zabezpečovala místní záležitosti veřejného pořádku na území města.

Město má celkem 12 odborů: útvar interního auditu, odbor kanceláře tajemníka, odbor finanční, odbor investic a správy majetku, odbor územního plánování a regionálního rozvoje, odbor školství a kultury, odbor správní, odbor životního prostředí, odbor dopravy, stavební odbor, obecní živnostenský úřad, odbor sociálních věcí a zdravotnictví.

Městský úřad zaměstnává celkem 207 zaměstnanců z toho je 202 stálých, 1 finančního manažear komunitního plánování a 4 zaměstnance, kteří vykonávají veřejně prospěšné práce. V odboru kanceláře tajemníka je 36 pracovníků, což je nejvíce ze všech odborů. U Městské policie činí celkový počet funkčních míst strážníků v současné době 17, z tohoto počtu je 15 v přímém výkonu služby a v nepřímém výkonu služby jsou vrchní strážník a zástupce vrchního strážníka. Dále u Městské policie působí 5 operátorů a 2 administrativní pracovníce.

Ve volbách v roce 2006 bylo celkem 162 kandidátů, z toho 12 % ve věku 18 – 29 let, 39 % ve věku 30 – 49 let a 49 % bylo ve věkové kategorii 50 a více. Průměrný věk kandidátů byl 47,5 let a podíl žen bylo 26,5 %. Z celkového počtu 162 kandidátů bylo zvoleno 27 zastupitelů s průměrným věkem 48,2 a v zastoupení 14,8 % žen. Volební výsledky

jednotlivých politických stran, hnutí a sdružení ve městě v komunálních volbách v roce 2006 jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 7: Politická struktura města

Volební strana název	Počet mandátů	Získané hlasy v %
Česká strana sociálně demokratická	5	19
Komunistická strana Čech a Moravy	3	11
Občanská demokratická strana	8	30
Volba pro město	3	11
SNK Evropští demokraté	5	19
Koalice KDU-ČSL, Nezaníci	3	11
Celkem	27	100

[Pramen: ČSÚ Pardubice, <http://www.volby.cz/>]

Město Chrudim je zřizovatelem 6 organizací: Chrudimská beseda, Sportovní areály města, Školská zařízení, Městská knihovna, Centrum sociálních služeb a pomoci, Technické služby Chrudim 2000 spol. s. r. o. a Městské lesy Chrudim, s. r. o.. Technické služby Chrudim 2000 spol. s. r. o. se především zabývají poskytováním veřejně prospěšných služeb, tzn. svoz TDO, provádění údržby městských komunikací, provoz veřejného osvětlení a světelných signalizačních zařízení, provoz parkovacích automatů, výlep nekomerčních i komerčních plakátů, provozují i skládku inertních odpadů v lokalitě Podhůra, veřejné WC a sběr tříděného odpadu. Ve městě se dále nachází 71 neziskových organizací.

1. 8. Ekonomika

1. 8. 1. Struktura ekonomiky

Ekonomická základna města se vyvíjela bez specifickým rysů , které u některých měst vyplývali z přírodních podmínek, dopravních vztahů či z geografické polohy. Průmysl se koncem 19. a počátkem 20. století rozvíjel v mnohooboré struktuře, navazující na rozvinuté obory řemesel a potřeby zpracování zemědělských produktů. Tak se ve městě začal rozvíjet cukrovar, pivovar, lihovar, sladovny a dále obuvnické továrny, strojírna, mlýny, tkalcovny a výroba hudebních nástrojů. Chrudim se stávala průmyslovým centrem blízkého okolí.

Industrializační programy socialistické výstavby přinesly výrazný růst dominantního průmyslového oboru, jehož nositelem byl v Chrudimi národní podnik Transporta, zaměřený na dopravní a manipulační techniku. Po znárodnění malovýroby, řemesel a služeb došlo

ke stagnaci a omezení technického rozvoje v tomto sektoru hospodářství. Takové zúžení oborové struktury ekonomiky přináší jisté specializační výhody, ale zároveň rizika, zejména v případě menších měst, která se stávají závislými na dominantním zaměstnavateli. Tato rizika se projevila brzy po změně ekonomických podmínek pro roce 1989.

Změna tržních podmínek v celé ekonomice znamenala pro výrobce v Chrudimi snížení konkurenceschopnosti dosavadních výrob a hospodářské potíže. Dřívější jednoznačná orientace na jednoho rozhodujícího zaměstnavatele se projevila v růstu nezaměstnanosti. Podnik Transporta se rozpadl a z něho vzniklo několik firem, navazujících na technické tradice. Nové tržní podmínky se projevily vznikem řady menších firem, vstupem zahraničních investorů došlo posupně ke stabilizaci některých podniků v oborech potravinářského průmyslu a výroby stavebních hmot a výrobků. Spolu s rozpadem dřívějších nosných podniků zanikla s nimi spojená vývojová a výzkumná základna, takže v současnosti město postrádá tento sektor hospodářství. Přitom personální zajištění by nemělo působit potíže s ohledem na poměrně širokou síť středního školství a blízkost vysokoškolských institucí (Univerzita Pardubice).

Největšími zaměstnavateli ve městě v podnikatelské sféře jsou podniky z oboru strojírenství, stavebnictví a dopravy. Celkově jsou však největšími zaměstnavateli rozpočtové a příspěvkové organizace. Ve struktuře drobných podnikatelů jsou největší podíly podle počtu zaměstnanců v odvětvích pohostinství (31,3%) a obchodu (26,5 %), dále v průmyslu potravin a jiném zpracovatelském průmyslu. Ve stavebnictví je však této podíl nízký, převažují střední a velké firmy. Poměrně málo je rozvinut terciární sektor, zejména ve sféře služeb podporujících cestovní ruch pro zvýšení perspektivy města.

Pro rozvoj ekonomické základny a zvýšení zaměstnanosti ve městě a jeho okolí je zapotřebí vytvářet nové pracovní příležitosti. Městské orgány podporují tento rozvoj dvěma vybudovanými průmyslovými zónami financovaných městem a s potenciálními investory.

Oborová struktura průmyslu v podstatě kopíruje vývojem vytvořenou průmyslovou základnu, stavebnictví je charakteristické poměrně vysokou koncentrací, kdy 64 % podniků s více než 10 zaměstnanci zaměstnává 96% pracovníků v odvětví.

Největší průmyslovou činnost zaznamenává výroba kovů a kovových výrobků (39,1 %), která zaměstnává na 1441 osob, což představuje více než 50 % pracujících lidí na území města. Očekává se, že tento podíl se bude snižovat ve prospěch ostatních odvětví. Přesto zůstává průmysl a stavebnictví nejvýznamnějším zdrojem pracovních příležitostí a pro jeho další rozvoj jsou v územním plánu vyčleněny potřebné plochy.

1. 8. 2. Nejvýznamnější podniky

Tabulka 8: Nejvýznamnější podniky			
Název zaměstnavatele	Odvětví	Počet zaměstnanců	Právní forma
EVONA a.s.	textilní prům.	374	a.s.
Český Mobil a.s.	telekomunikace	272	a.s.
ČKD Kutná Hora, a.s.	strojírenství	262	a.s.
TRANZA, a.s.	strojírenství	256	a.s.
První stavební Chrudim a.s.	stavebnictví	210	a.s.
VCES PRAHA a.s.	stavebnictví	184	a.s.
Oseva AGRI Chrudim a.s.	zemědělství	178	a.s.
SIAG CZ, s.r.o.	strojírenství	162	s.r.o.
Zemědělské zásobování a nákup	zemědělství	161	a.s.
VCES PREMING a.s.	stavebnictví	160	a.s.
TMT spol.s.r.o. Chrudim	strojírenství	155	s.r.o.
V.K.P. spol.s.r.o. Chrudim	velkoobchod	154	s.r.o.
VEMA, a.s.	zemědělská výroba	131	a.s.
AHOLD Czech Republic, a.s.	obchod	117	a.s.
NIKA Chrudim s.r.o.	doprava	116	s.r.o.
Český Telecom a. s.	telekomunikace	114	a.s.
Degussa Stavební hmoty s.r.o.	stavebnictví	113	s.r.o.
CONNEX Východní Čechy a.s.	doprava, služby	111	a.s.
BRAMAC střešní systém spol.s.r.o.	stavebnictví	106	s.r.o.
PREZIPP, s.r.o.	stavebnictví	104	s.r.o.
Zaměstnavatelé veřejného sektoru			
Nemocnice Chrudim	zdravotnictví	859	přísp.org.
Město Chrudim	samospráva	236	obec
Česká pošta s.p.	služby	202	s.p.
Správa a údržba silnic	doprava, služby	127	přísp. org.

Z uvedené tabulky vyplývá, že největšími zaměstnavateli ve městě jsou v podnikatelské sféře podniky z oboru strojírenství, elektrotechniky, textilního průmyslu, stavebnictví a dopravy.

Významným faktorem v oblasti průmyslu je to, že rozsáhlý areál bývalého podniku Transporta, jeho nemovitosti a zařízení nepodlehly zkáze, ale je využíván pro výrobní účely a služby. Přesto lze říci, že ekonomická základna, zejména průmyslová, hledá stále vhodnou orientaci, která by zajistila pracovní místa pro místní zdroje pracovních sil. Ekonomická situace větších podniků není stabilní a zejména nejsou dostatečně jasné vývojové perspektivy. Malé a střední podnikání se rozvinulo spíše živelně jako nezbytnost po úpadku velkých státních podniků, místní veřejná správa do procesu rozvoje MSP příliš aktivně nezasahovala. Není tedy rozvinuta institucionální podpora pro malé a střední podnikatele.

1. 8. 3. Průmyslové zóny

Pro rozvoj ekonomické základny a zvýšení zaměstnanosti ve městě a jeho okolí je zapotřebí vytvářet nové pracovní příležitosti. Městské orgány podporují tento rozvoj přípravou dvou průmyslových zón, financovaných městem a s potencionálními investory.

1. 8. 3. 1. Průmyslová zóna – západ

Nabízená lokalita se nachází v rovinném terénu s maximálním převýšením 8m. Část určená pro investory má 33 ha a navazuje na tradiční průmyslovou zónu (areál bývalé Transporty a.s.), jejíž rozloha je 40 ha. Společně tak tvoří průmyslovou zónu o celkové rozloze 73 ha, z níž je 40 ha zastavěno a kompletně zainvestováno. V současné době je 27 ha nabízené lokality ve vlastnictví města a na zbývajících 6 ha jsou připraveny smlouvy o smlouvách budoucích. Celá rozvojová oblast se nachází mimo zátopové území a průmyslová zóna má výhodné dopravní napojení. Sousedí se silnicí I/17 (Chrudim – Čáslav) a vzdálenost k silnici I/37 (Chrudim – Pardubice) je 1 km. Vzdálenost k vlakovému nádraží je 1,5 km a přímo v místě nabízené lokality je kolejová vlečka.

1. 8. 3. 2. Průmyslová zóna – sever

Tato lokalita sousedí na jihu s areály zařízení pro zvláštní účely a s plochami více podlažní bytové zástavby. Západně sousedí se smíšeným územím nebytové občanské vybavenosti, jež je od areálu bývalé Transporty odděleno izolační zelení. Průmyslová zóna – sever se nachází východně od silnice I/37 a III/34026 směrem na Pardubice.

Vlastníkem je město Chrudim a celková výměra je 6,38 ha. Celá rozvojová oblast se nachází mimo zátopové území, v dané lokalitě není evidována ekologická zátěž území.

V územním plánu je tato plocha vyčleněna pro výrobu, služby a lze sem situovat i lehký průmysl.

1. 9. Hospodaření města

1. 9. 1. Rozpočet města na rok 2008

Celkový objem rozpočtu města Chrudim na rok 2008 činí **395.373,4 tis. Kč**.

V **příjmové části** rozpočtu představují nejvyšší částku daňové příjmy 250.000 Kč, dále pak nedaňové příjmy 25.000 Kč, kapitálové příjmy 40.000 Kč a dotace 50.000 Kč. Z vlastních zdrojů města (fondů) je do rozpočtu zapojena částka 19.000 Kč. Z toho z výsledku hospodaření minulých let 17.000 Kč a z fondu rozvoje bydlení 2.000 Kč, účelově určené na zpracování nového územního plánu). Také proběhne dočerpání účelového investičního úvěru na „Zpřístupnění průmyslové zóny – rekonstrukci a rozšíření příjezdových komunikací v areálu bývalé Transporty, a.s.“.

Ve **výdajové části** tvoří největší podíl výdaje Odboru investic a správy majetku v celkové výši 135.000 Kč. Tato částka je rozdělena na dvě části, a to na výdaje Oddělení správy majetku v celkové částce 25.000 Kč a na výdaje Oddělení investic (tj. výdaje na opravy, údržbu městského majetku a na investiční akce) v celkové částce 110.000 Kč. Objem finančních prostředků, se kterými bude jmenovaný odbor hospodařit dosahuje podílu 34,4 % na celkovém objemu rozpočtu města. Do schváleného rozpočtu města nebyly zařazeny investiční dotace, jejímž prostřednictvím se podařilo pro město Chrudim získat prostředky na rekonstrukci a přístavbu spolkového domu v celkové částce téměř 10 mil. Kč a na rekonstrukci parkoviště městského parku (ulice U Parku) ve výši 4 mil. Kč. O tuto částku se následně zvýší celkové výdaje Oddělení investic, takže rámcová částka v oblasti investic a údržby by měla dosáhnout 123 mil. Kč.

Největší objem prostředků ve výši 37.600 Kč bude směřován na podporu rozvoje průmyslových zón - bude dokončena rekonstrukce a rozšíření příjezdových komunikací v areálu bývalé Transporty, investiční akce, na kterou město obdrželo dotaci od CZECH INVESTU. Částka 26.700 Kč je vyčleněna na opravy silnic a místních komunikací, 10.500 Kč na rekonstrukce a běžnou údržbu mateřských, základních a speciálních škol, 5.600 tis. Kč na opravy a rekonstrukce sportovních zařízení a hřišť, 4.900 tis. Kč na oblast bytového a nebytového hospodářství, 3.100 tis. Kč na opravu a rekonstrukci památek a kulturních objektů, 1.600 tis. Kč na veřejné osvětlení, 8.800 tis. Kč na veřejnou zeleň, 5.600 tis. Kč na odvádění odpadních vod a kanalizace, 1.000 tis. Kč na vybudování rozhledny „Bára“ v městských lesích. Částka 2.800 tis. Kč je v rozpočtu určena na oblast komunálních

služeb a územního rozvoje. Jak již bylo uvedeno navíc může město počítat s částkou cca 10 mil. Kč, účelově určenou na rekonstrukci a vybudování spolkového domu.

1. 9. 2. Rozpočtový výhled na období 2008 – 2011

Rozpočtový výhled se opírá o rozvojové dokumenty města a o makroekonomické predikce zpracovaná MF ČR při zohlednění schválené reformy veřejných financí. Pro zajištění návaznosti na zpracovaný návrh rozpočtu města na rok 2008 byly při přípravě rozpočtového výhledu použity odhady daňových příjmů dle růstového koeficientu za poslední tři roky s ohledem na praktický dopad reformy veřejných financí a nového rozpočtového určení daní.

Příjmová část v letech 2008 - 2011 má stagnující tendenci. U **daňových příjmů** je v celém sledovaném období očekáván rostoucí výnos sdílených daní. Dále město počítá se zvýšením příjmů ze správních poplatků vlivem rostoucího počtu úkonů a očekávat lze také nárůst u místních poplatků. Průměrný růst v této oblasti činí 4,7 %. Vývoj **nedaňových příjmů** je málo citlivý na změny legislativy a proto je pro sledované období počítáno pouze s mírným růstem např. v souvislosti s úpravou nájemného, růstem cen služeb, zvýšením aktivit v oblasti cestovního ruchu aj. Průměrný růst v této oblasti činí 2,7 %. V rámci **kapitálových příjmů** se počítá s postupnými prodeji pozemků v PZ – sever a doprodejem v PZ – západ (celková odhadovaná částka dosahuje 50 mil. Kč). Výhledově se počítá také s možností, že na město Chrudim přejdou pozemky bývalého DEPA, které budou použity pro další rozvoj a podnikání (rozšíření průmyslových zón) a plánuje se rozvoj lokality Pumberka – západ pro další výstavbu. U **přijatých dotací** se předpokládá průměrný meziroční růst o 3,5 % u příspěvku na výkon státní správy.

Výdajová část zahrnuje dvě hlediska. Prvním z nich jsou opakující se výdaje sloužící k zabezpečení výkonu státní správy jednotlivými odbory MěÚ (předpokládaný růst mandatorních výdajů 3 - 3,5 %), k zabezpečení činností v samostatné působnosti města (péče o majetek města, jeho opravy a údržba a investiční akce, zajišťování čistoty města, veřejného pořádku, péče o zeleň, životní prostředí, fungování MHD aj. – růst 5 – 10 %), k zajištění provozních, osobních a věcných výdajů v činnostech MěÚ a orgánů samosprávy (zohledňuje se předpokládaný růst mzdových výdajů, u nákupu zboží a služeb jsou výdaje navyšovány průměrem 4 %), k zabezpečení činnosti vlastních příspěvkových organizací (meziroční nárůst 4 %), na splátky jistin úvěrů a souvisejících úroků – dle smluvních závazků. V letech 2009 a 2010 je zohledněno navíc případné přijetí nových úvěrů (20 + 15 mil. Kč), které může vyvolat požadavek na dofinancování velkých investic v případě přidělení dotace (např. „domov důchodců“, „revitalizace centra města“ aj.). Druhým hlediskem jsou jednorázové výdaje, což jsou rozpracované investiční akce např. „Zpřístupnění

průmyslové zóny – rekonstrukce a rozšíření příjezdových komunikací v areálu bývalé Transporty, a.s.“.

1. 10. Rekreace a cestovní ruch

Mezi základní charakteristiky města Chrudim patří její bohatá historie a zachovalé kulturní památky. Cestovní ruch je tedy hlavně vázán na historické jádro města, které bylo v roce 1990 vyhlášeno městskou památkovou zónou. Dále město Chrudim patří mezi jedno z devíti věnných měst českých královen a mezi nimi v posledních letech probíhá spolupráce, jejíchž cílem je vytvořit nový produkt cestovního ruchu, a to seriál putování po těchto městech.

Cestovní ruch je v Chrudimi dále umocňován množstvím kulturních akcí a existencí konferenčních a společenských prostor, konkrétně se jedná o velký sál muzea a přilehlé prostory. Dosud však nejsou tyto prostory řádně využity.

Chrudim v druhé řadě plní roli výchozího místa turistických tras a zázemí pro cestovní ruch v Chráněné krajinné oblasti Železné hory a CHKO Žďárské vrchy. Tyto oblasti jsou využívány obyvateli a návštěvníky města k aktivnímu odpočinku, rekreaci a relaxaci. Město také slouží jako výletní cíl pro turisty navštěvující střediska v CHKO. Dalším významným prvkem cestovního ruchu je Sečská přehrada, která je vybudována na řece Chrudimce asi 18 km od města. Sečská přehrada je centrem vodních sportů, jachtingu a rybaření a je oblíbenou turistickou destinací.

Mezi základní turistickou infrastrukturu patří ubytovací kapacity. V Chrudimi je v roce 2003 podle statistik Informačního centra k dispozici asi 265 lůžek. Návštěvníci mohou volit mezi tří hvězdičkovým hotelem (hotel Bohemia) přes ubytování v soukromí až po ubytování nejnižší kategorie. Na území města ani na jeho okraji se nenachází žádný kemp, motel ani ubytovací zařízení pro venkovskou turistiku či agroturistiku. Vzhledem k počtu obyvatel města nejsou ubytovací kapacity příliš vysoké (11,1 lůžek na 1000 obyvatel). Počet návštěvníků je tak limitován ubytovacími možnostmi, což je hlavně patrné při hromadných kulturních akcích.

V Chrudimi mohou návštěvníci posedět a pojíst v cukrárnách, kavárnách, hostincích či restauracích, škála stravovacích zařízení je zde široká, od nejlevnějších podniků až po restaurace pro gurmány. Celkový počet míst v těchto podnicích je však pro město této velikosti a množství návštěvníků poměrně omezený, i když v posledních letech se počet a kvalita stravovacích zařízení zlepšuje.

K větší propagaci cestovního ruchu a zlepšení informačních služeb příchozím turistům slouží Informační centrum na Resselově náměstí. Dále je propagace města zajišťována prostřednictvím internetových stránek administrována městem a Informačním centrem.

K rozvoji cestovního ruchu by mohly přispět vybudované, městem procházející, dálkové cyklostezky, na které se napojují v blízkém okolí další cyklostezky. Dále speciálně upravené autobusy pro přepravu bicyklů přiváží cyklisty z Pardubic a zpátky. Ti se tak mohou vyhnout frekventovaným a nebezpečným silnicím a snadno se dostat do turisticky atraktivních oblastí Železných hor. Linka má dva spoje, a to odpolední a dopolední. Někteří turisté mohou svou vyjížďku zahajovat nebo ukončovat právě v Chrudimi a v samotném města strávit čas do odjezdu spoje.

Město se v oblasti cestovního ruchu charakterizuje jako místo s historickými a kulturními památkami. Poznávací cesty zaměřená na tento druh památek jsou vykonávány převážně v letní sezóně, od května do září. V letních měsících přicházejí návštěvníci kvůli letním sportům (koupání, rybaření, sportovní létání, cykloturistika). Město na druhou stranu nedisponuje žádnou atraktivitou, která by přitahovala návštěvníky v zimní sezóně, jako jsou např. zařízení pro zimní sporty (vleky pro sjezdové lyžování, lyžařské běžecké trasy). Intenzita cestovního ruchu není v průběhu roku vyrovnaná, nýbrž má vrchol v prázdninových měsících. Druhou charakteristikou turismu v Chrudimi je silná závislost počtu návštěvníků a pořádaných kulturních akcí. V období mezi pořádanými akcemi je návštěvnost mnohem nižší, diváci se ve městě nezdrží po ukončení programu. Chrudim je tak závislá na pořádaných přehlídkách, kdy je nápor návštěvníků koncentrován do několika dnů. S tím je spojen problém přetíženosti ubytovacích a stravovacích kapacit.

1. 11. Životní prostředí

Životní prostředí lze posuzovat ze dvou hledisek. Prvním hlediskem jsou objektivní údaje o stavu životního prostředí, vypovídající o kvalitě jednotlivých složek ŽP a umožňující mimo jiné srovnání stavu ŽP v Chrudimi s ostatními městy a oblastmi Pardubického kraje, resp. České republiky. Druhým hlediskem je vnímání kvality životního prostředí samotnými obyvateli Chrudimě, především to, zda je pro stav životního prostředí prioritním problémem, jehož úspěšné řešení zvýší jejich spokojenost se životem ve městě. Podle ankety je ŽP obyvateli města vnímáno jako dobré. Jako hlavní problémy v oblasti ŽP byli identifikovány negativní vlivy dopravy, nakládání s odpady a stav zeleně.

Významnou aktivitou, která prolíná všemi oblastmi rozvoje města a významně ovlivňuje i oblast ŽP, je zařazení města Chrudimě do sítě Zdravých měst. Zapojením do tohoto

mezinárodního projektu WHO se účastnické město zavázalo hledat cesty k podpoře zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života, tedy cílů, které s problematikou životního prostředí úzce souvisejí. Specifickými nástroji pro dosažení uvedených cílů je např. implementace místní Agendy 21 a místního akčního plánu zdraví a životního prostředí (LEHAP). Město Chrudim bylo přijato do Národní sítě Zdravých měst ČR v roce 2001, kdy zastupitelstvo města schválilo deklaraci „Zdravé město“ a byly zahájeny práce na „Plánu zdraví a kvality života“.

1. 11. 1. Ovzduší

Sledování kvality ovzduší ve městě je prováděno pobočkou Zdravotního ústavu v Chrudimi, mimo území města prostřednictvím stanice automatizovaného systému imisního monitoringu (AIM) ČHMÚ. Ve městě jsou v provozu dvě měřicí stanice kvality ovzduší – umístěné na ul. Palackého a ul. Požárníků – které vyhodnocují průměrné měsíční koncentrace vybraných škodlivin, jejichž výčet a hodnoty jsou níže uvedeny v tabulce a grafu.

Tabulka 9: Průměrné roční koncentrace znečišťujících látek

Znečišťující látka	1994	1998	1999	2000	2001	2002
Polétavý prach	26,9	24,7	22,1	19,9	19,7	22,2
Oxid dusíku	23,4	24,1	22,0	20,5	19,1	21,6
Oxid siřičitý	22,2	18,2	15,2	14,9	15,1	15,9

[Pramen: Zdravotní ústav, pobočka Chrudim]

Přes vlivy způsobené odlišnou meteorologickou situací v jednotlivých letech, lze z výše uvedeného grafu odvodit trend výrazného poklesu koncentrací škodlivin ke konci minulého století, který ovšem v roce 2000 začal stagnovat a v případě oxidů dusíku a polétavého prachu došlo v roce 2002 nárůstu koncentrací o cca 10%.

Chrudim samotná naštěstí dle údajů za rok 2001 nefiguruje mezi obcemi, které byly vyznačeny jako oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší pro lidské zdraví.

1. 11. 2. Odpady

Odpadové hospodářství je z hlediska priorit druhým nejzávažnějším problémem v oblasti životního prostředí. Předmětem kritiky je především nízká míra separace odpadů, nedostatek sběrných nádob, odpadkových košů apod.

Systém nakládání s odpady v Chrudimi je kromě příslušných ustanovení zákona o odpadech upraven obecně závaznou vyhláškou města č. 8/2001 „O stanovení systému

shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, vznikajících na jeho katastrálním území, včetně systému nakládání se stavebním odpadem“.

Svoz, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu na území města Chrudimě zajišťuje společnost Technické služby Chrudim 2000 spol. s.r.o. (jediným společníkem je město Chrudim), která působí i na území okolních obcí. Počet vyprazdňovaných popelnic se pohybuje kolem devíti tisíc ks, kontejnerů o obsahu 1 100 l cca 470 ks. Svoz probíhá jedenkrát týdně. Na skládku komunálních odpadů v Nasavrkách, která je vzdálena 14 km jižně od Chrudimě, je Technickými službami Chrudim 2000 ročně ukládáno cca 8200 tun domovního odpadu z celé obsluhované oblasti, z toho z Chrudimě více než 4000 tun. Životnost skládky je odhadována na 10 – 15 let.

1. 11. 3. Veřejná zeleň

Městskou zeleň lze považovat za jeden z klíčových aspektů atraktivity města pro jeho obyvatele i návštěvníky. Mezi hlavní nedostatky v oblasti životního prostředí je právě nedostatek zeleně a její špatná údržba. Stav veřejné zeleně byl posouzen v rámci Generelu zeleně města Chrudim z roku 2002, který navrhuje konkrétní opatření ke zlepšení. Celková rozloha městské zeleně je nízká a nedosahuje potřebné výměry na jednoho obyvatele dle územně-plánovacích požadavků. Zelených ploch je dostatek jen ve starší zástavbě. Neexistuje ucelený systém zeleně, převládají menší parkově upravené plochy, které nejsou dostatečně vzájemně propojeny a jejich kvalita je rozdílná. Nedostatečně je doposud využita ochranná a izolační funkce zeleně, zejména v souvislosti s negativními dopady dopravy (emise, hluk). Hlavním problémem je realizace výsadeb a údržba zeleně na pozemcích, které nejsou ve vlastnictví města. Obdobný problém se týká i správy a údržby parků, případně jejich financování.

Na území města se nachází 10 parků (sedm původních a tři nové). Žádný ze stávajících parků nemá vzhledem k rozloze a hygienickým závadám charakter celoměstského parku a část z nich vyžaduje rekonstrukci. Záměrem je úprava a rozšíření parku Střelnice v návaznosti na centrum ekologické výchovy. Jedním z doporučení Generelu zeleně je založit celoměstský park s dostatečnou vybaveností pro každodenní rekreaci.

1. 11. 4. Hluk

Zdrojem nadměrného hluku v Chrudimi je především doprava. Měření hluku na území města zajišťuje pobočka Zdravotního ústavu v Chrudimi, která se mimo jiné podílí i na dlouhodobé studii vlivu dopravy ve městech na lidské zdraví. Nejvyšší zatížení obyvatel hlukem způsobuje průtah pozemních komunikací městem, především rychlostní komunikace

I/37 od Pardubic směrem na Žďár nad Sázavou. Podél této hlavní komunikační osy města byly naměřeny hodnoty 70 dB. Tak vysoké hodnoty hluku mají nepříznivý vliv na zdravotní stav populace. Z porovnání kontrolních měření a údajů z hlukové mapy vyplývá, že hluk je na stejné úrovni nebo se na některých místech snížil při rostoucí intenzitě dopravy. Tento stav byl pravděpodobně způsoben provozováním kvalitnějších vozidel. Osvědčila se také úprava dopravních značení (změna organizace dopravy), částečně také vegetační protihlukové clony izolační zeleně. Zásadním řešením však je pouze výstavba obchvatu silnice I/37 a vedení tranzitní dopravy mimo město.

Hlukem ze železniční dopravy je postiženo okolí tratě Českých drah (67 dB).

V případě letiště Chrudim byla Zdravotním ústavem Pardubice, pobočkou Chrudim provedena nová měření v rámci posouzení vlivu hluku z leteckého provozu na obytnou zónu města a Nemocnici Chrudim. Vliv hluku z letecké dopravy nebyl na základě provedených měření prokázán. Co se týče hlukového zatížení provozem mezinárodního letiště Pardubice, také v tomto případě nebyl na základě výpočtu maximálních a ekvivalentních hladin hluku z leteckého provozu zjištěn negativní vliv hluku na Chrudim a její okolí.

2. SWOT analýza

„Analýza silných a slabých stránek obce, příležitostí a hrozeb, přicházejících především z vnějšího prostředí obce, ale i z obce samotné a subjektů působících na jejím území. Je základním nástrojem situační analýzy obce a odpovídá na otázku "kde se obec v současné době nachází a kam směřuje".“¹

SWOT analýza nám především slouží jako:

- základ pro vypracování strategie i vlastních rozvojových programů města
- nástroj informování interních a externích subjektů obce:
 - Interní subjekty : obyvatelstvo, podnikatelská sféra, návštěvníci města, instituce veřejného sektoru, vlastní místní územní orgány, společenské a zájmové skupiny a sdružení apod.
 - Externí subjekty : státní správa, regionální orgány, politické strany a sdružení, zahraniční i domácí investoři, mezinárodní zastupitelstva, nadace, fondy, masmédiá, široká veřejnost apod.

Slovo swot je zkratkou anglických slov, jejichž znění uvádím v následující matici, ve které se obvykle tato metoda prezentuje.

Tabulka 10: Matice SWOT analýzy

STRENGTHS – SILNÉ STRÁNKY	WEAKNESSES – SLABÉ STRÁNKY
OPPORTUNITIES - PŘÍLEŽITOSTI	THREATS- HROZBY

[Pramen: Vlastní zpracování]

Silné a slabé stránky patří mezi vnitřní faktory, které je možné účinně ovlivňovat na místní úrovni, a které mají přímý a nepřímý vliv na rozhodování investorů, podnikatelských subjektů a i institucí veřejného sektoru.

Vnější faktory a vlivy naopak představují pozitivní příležitosti pro další rozvoj regionu a hrozby, tj. riziko pro budoucí časový horizont s možným negativním dopadem na vývoj města. Do této skupiny patří ty skutečnosti, které mají většinou nadregionální charakter a město je nemůže samo ovlivňovat.

¹ Janečková L., Vašíková M., Marketing měst a obcí, Praha: Grada Publishing, 1999, str. 121 ISBN 80-7169-750-8

Tato SWOT analýza vychází z podrobné analýzy města, která je formulována v první části této bakalářské práce

2. 1. Regionální kontext

S - SILNÉ STRÁNKY	W - SLABÉ STRÁNKY
O1 - výhodná poloha v rámci ČR O2 - regionálně významný uzel O3 - výrazná obslužná funkce města O4 - blízkost hlavních aglomerací O5 - blízkost krajského města s průmyslovou základnou	W1 - doprava vedena přes město
O - PŘÍLEŽITOSTI	T - HROZBY
O1 - odklonění dopravy přes město vybudováním obchvatu	T1 - ztráta postavení města Chrudim

2. 2. Demografie a bydlení

S - SILNÉ STRÁNKY	W - SLABÉ STRÁNKY
S1 - příznivá vzdělanostní struktura S2 - relativně mladá věková struktura obyvatel S3 - vysoká míra ekonomicky aktivního obyvatelstva ve městě S4 - stabilizovaný populační vývoj - v průběhu 10 let nedochází k velkému úbytku obyvatel S5 - stabilita domácností – relativně vysoký podíl úplných rodin S6 - vzrůstající bytové výstavby S7 - nízké stáří bytového fondu S8 - rozvoj krajových částí města	W1 - regresivní charakter věkové struktury obyvatelstva, tzn. poproduktivní věkové složka má v populaci větší podíl než složka předproduktivní W2 – struktura bytového fondu – vysoký podíl bytů v panelových domech W3 – technický stav části bytového fondu – zejména ve vlastnictví města W4 – neexistence startovních bytů pro mladé páry W5 – neexistence ubytovacích zařízení pro sociálně problémové obyvatelstvo W6 – nedostatek bytů pro nájemní bydlení W7 – postupná ztráta obytné funkce centrální části města
O - PŘÍLEŽITOSTI	T - HROZBY
O1 - vytvoření bytových možností a vytvoření nových pracovních příležitostí ke stabilizaci mladých lidí O2 - oživení a rozvoj bytové výstavby, která může přispět ke zvýšení migrace do města O3 – stabilizace absolventů škol a mladých rodin prostřednictvím nabídky bydlení (startovací byty)	T1 - zvyšování počtu poproduktivního obyvatelstva T2 – snižování podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva T3 – dehumanizace a chátrání panelových sídlišť T4 – zanedbávání údržby domů s byty v osobním vlastnictví T5 – zvýšení kriminality

2. 3. Trh práce a nezaměstnanost

S - SILNÉ STRÁNKY	W - SLABÉ STRÁNKY
<p>S1 – relativně příznivý trend ve vývoje očtu uchazečů o zaměstnání na 1 volné pracovní místo</p> <p>S2 – relativně nízký podíl „problematických skupin“ ve struktuře nezaměstnaných – dlouhodobě nezaměstnaní, absolventi, 50+</p>	<p>W1 – nadprůměrná míra nezaměstnanosti v rámci Pardubického kraje</p>
O - PŘÍLEŽITOSTI	T - HROZBY
<p>O1 – příchod ekonomicky aktivních obyvatel</p>	<p>T1 - zrušení vojenské posádky ve městě s dopadem na zaměstnanost a odbyt dodavatelů</p> <p>T2 – v rámci politiky nezaměstnanosti snižování podílů prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti</p>

2. 4. Infrastruktura

a) technická infrastruktura

S - SILNÉ STRÁNKY	W - SLABÉ STRÁNKY
<p>S1 - dobrá dostupnost z hlavních silničních a železničních tahů</p> <p>S2 - blízkost důležité železniční křižovatky v celostátním a mezinárodním významu</p> <p>S3 - blízkost mezinárodního letiště</p> <p>S4 - existence městské dopravy a použití časového kupónu</p> <p>S5 – rekonstruované silniční přístupy (mosty) vedoucí na městský komunikační okruh a postupná výstavba okružních křižovek</p> <p>S6 – zpracovaný dopravní generel centrální zóny města a schválená trasa východního obchvatu města a rozvoje statické dopravy</p> <p>S7 - zázemí místní hromadné dopravy dané dostatečnou kapacitou autobusového nádraží a jeho přímou vazbou na vlakové nádraží</p> <p>S8 – dobré podmínky pro rozvoj cykloturistiky</p> <p>S9 – existence městem průchozích cyklistických tras</p> <p>S10 – dostatečná kapacita zdrojů pitné vody a vysoký počet domů připojený na vodovodní a kanalizační přípojku</p> <p>S11 – vysoký počet plynofikovaných domů</p> <p>S12 – příznivá cena a výkonová rezerva tepla pro konečného spotřebitele v systému</p>	<p>W1 - doprava vedena přes centrum města – to způsobuje dopravní zácpy a koliky</p> <p>W2 - s tím i souvisí problém s hlukem a smogem</p> <p>W3 - řeka v městě není splavná</p> <p>W4 – vysoká nehodovost a přetíženost zejména západní části městského komunikačního okruhu v důsledku špatného technického stavu a charakteru místních komunikací (vozovky a chodníky) a nedostatečných kapacit křižovek</p> <p>W5 – komplikovaný příjezd do centra města a areálu sportovišť na ulici V Průhonech</p> <p>W6 – nedostatek parkovacích (krátkodobých) stání v centru města a odstavných ploch</p> <p>W7 – časová neprovázanost spojů MHD na železniční dopravu</p> <p>W8 – nízký počet městských cyklostezek</p> <p>W9 – nedostatečná technická infrastruktura (rozvody pitné vody a kanalizace) okrajových částech města</p> <p>W10 – nízké zastoupení obnovitelných a druhotných zdrojů při výrobě tepla a elektrické energie</p> <p>W11 – vysoké průměrné stáří (30 let) energetických a technologických zařízení</p> <p>W12 – nedostatečné a využití komunálních</p>

centrálního zásobování teplem	odpadů
O - PŘÍLEŽITOSTI	T - HROZBY
<p>O1 - vytvoření obchvatu a tím snížení hluchnosti a smogu</p> <p>O2 - zrychlení dopravy v důsledku vybudování obchvatu</p> <p>O3 - městská doprava zajíždí i do okrajových částí a tím umožňuje lepší dostupnost do centra</p> <p>O4 – zkvalitnění dopravního spojení na okolní hospodářská a kulturní centra postupným vybudováním předločky silnice I/37 včetně dokončení dálnice D11 v úseku Chlumeck nad Cidlinou – Hradec Králové a napojení silnice I/37 na tuto dálnici</p> <p>O5 – zkvalitnění železničního spojení č. 238 v úseku mezi Chrudimí a Pardubicemi</p> <p>O6 – intenzivnější využití integrovaného dopravního systému pro oblast Chrudim-Pardubice-Hradec Králové</p> <p>O7 – realizace projektu dokončení splavnosti Labe do Pardubic</p>	<p>T1 - zhoršení úrovně silnice I. třídy</p> <p>T2 – nedořešení rychlého a kvalitního dopravního spojení s významnými sousedními hospodářskými a kulturními centry spočívající v odkladu výstavby obchvatu města a jejího napojení na dálnici D11 a dále v odkladu rekonstrukce železničního spojení Chrudim-Prachovice</p> <p>T3 – pokračující trend ve zvyšování dopravní nehodovosti, počtu technicky a dopravně nevyhovujících havarijních úseků komunikací a počtu chybějících parkovacích a odstavných stání v centru města a sídlištích</p> <p>T4 – zrušení provozu letiště</p>

b) sociální infrastruktura

S – SILNÉ STRÁNKY	W – SLABÉ STRÁNKY
<p>S1 - stabilizovaná vyhovující síť středních škol i učilišť a jejich dostatečná kapacita</p> <p>S2 – dostatečná síť a dobrá dostupnost a úroveň předškolních zařízení, základních a středních škol</p> <p>S3 – základní umělecká škola s řadou uměleckých oborů</p> <p>S4 – moderně vybavená městská knihovna a okresní archiv</p> <p>S5 – kulturní a historická tradice města</p> <p>S6 – dostatečný počet a odborná úroveň kulturních zařízení ve městě</p> <p>S7 – pestrá nabídka kulturních a kulturně vzdělávacích akcí ve městě a okolí</p> <p>S8 – velký počet organizací pro sportovní, kulturní a zájmové aktivity ve městě</p> <p>S9 – trvalá podpora města rozvoji kultury a sportu</p> <p>S10 – existence nemocnice s dostatečnou kapacitou lůžkové a ambulantní péče</p> <p>S11 – rozvinutý systém pečovatelské služby a domácí péče</p> <p>S12 – dostupnost standardní sociální péče ve městě</p>	<p>W1 – nedostatečný počet moderně vybavených odborných učeben v ZŠ</p> <p>W2 – nedostatečná kapacita a technické zázemí Domu dětí a mládeže</p> <p>W3 – chybějící bezbariérové přístupy pro občany se sníženou mobilitou</p> <p>W4 – nízké komerční využití městského centra a atraktivních prostor města (sál muzea, kostel sv. Josefa)</p> <p>W5 – nedostatečná propagace města</p> <p>W6 – špatný technický stav léčebny dlouhodobě nemocných</p> <p>W7 – nedostačující kapacita azylového domu</p> <p>W8 – absence ubytovacího zařízení pro osamělé matky s dětmi a domova pro seniory</p> <p>W9 – nedostatečné využití některých kulturních zařízení (letní amfiteátr, kino Svět, kapucínská zahrada) a sportovních zařízení</p> <p>W10 – nedostatek a špatný stav sportovišť a dětských hřišť na sídlištích</p> <p>W11 – nedostatečné materiálně-technické podmínky pro činnost kulturních zařízení a neziskových organizací</p> <p>W12 – nízký podíl neziskového sektoru na</p>

	poskytování sociálních služeb a pomoci
O – PŘÍLEŽITOSTI	T - HROZBY
<p>O1 – identifikace specifických kulturních a turistických možností města, propagace tradic</p> <p>O2 – využití existujícího školského potenciálu pro nabídku dalšího vzdělávání a celoživotního učení a rozšíření výuky cizích jazyků a práce s moderními informačními technologiemi</p> <p>O3 – vyšší využití kulturních a sportovních zařízení pro kulturní akce nadregionálního významu</p> <p>O4 – větší využití venkovských hřišť pro veřejnost</p> <p>O5 – společné projekty kulturních zařízení a neziskových organizací s městem</p>	<p>T1 – nedostatek prostředků na údržbu památek</p> <p>T2 – úpadek specifického kulturního charakteru města</p> <p>T3 – znehodnocení historicky cenného městského centra neregulovaným náporům motorismu</p> <p>T4 – zrušení některé ze středních škol</p> <p>T5 – snižující se zájem o sport a kulturu ze strany dětí a mládeže</p> <p>T6 – konkurence non-stop heren a barů pro trávení volného času dětí a mládeže</p> <p>T7 – úbytek dobrovolných organizátorů kulturních a sportovních akcí</p> <p>T8 – zrušení některých oddělení nemocnice a jejich přesun mimo město</p>

2. 5. *Ekonomika a průmysl*

S – SILNÉ STRÁNKY	W – SLABÉ STRÁNKY
<p>S1 - podnikatelské využívání nemovitostí a zařízení v areálu bývalé Transporty</p> <p>S2 - existence diverzifikované struktury podniků malé a střední velikosti s možnostmi dalšího rozvoje</p> <p>S3 - pokračující příprava pozemků pro průmyslové zóny</p>	<p>W1 - zánik dominantního průmyslového zaměstnavatele, dosud nenahrazený perspektivními stabilizujícími středními nebo velkými podniky</p> <p>W2 – malý zájem kapitálově silných investorů o investice ve městě</p> <p>W3 – chybějící institucionální podpora začínajících podnikatelů</p> <p>W4 – dlouhodobě přetrvávající existenční ohrožení malých podnikatelů</p> <p>W5 – nedostatečné silniční napojení průmyslové zóny „Západ“</p>
O – PŘÍLEŽITOSTI	T - HROZBY
<p>O1 – zapojení do projektů podpory podnikání ze strukturálních fondů EU, národních a krajských zdrojů</p> <p>O2 – změna systému územního rozdělování daňových příjmů</p> <p>O3 – potenciál dalšího rozšíření ploch pro rozvoj podnikání ve směru k plánované trase východního obchvatu s předpokladem vzniku administrativního a komerčního centra v prostoru nového vjezdu do města ve směru od Pardubic</p> <p>O4 – aktivní nabídka využití dostupných rozvojových ploch ve městě (areálu „Vojenského depa“, brownfieldy apod.)</p> <p>O5 – využití vybudované technické</p>	<p>T1 – pokles zájmu silných investorů o podnikání ve městě</p> <p>T2 – zhoršení podmínek pro podnikatele v areálu Transporta (zdražení služeb pronajímatele)</p> <p>T3 – odliv významných daňových poplatníků vlivem přesunu sídel podniků a institucí mimo město</p> <p>T4 – zatížení rozpočtu města náklady na řešení problémů vzniklých v minulosti (odstranění starých zátěží aj.)</p> <p>T – nedostatečný příkon elektrické energie jako limitující faktor pro oživení průmyslu a podnikání ve městě</p> <p>T7 – nízká dostupnost bankovních úvěrů pro</p>

infrastruktury bývalého areálu Transtporty	MSP
--	-----

2. 6. Cestovní ruch

S – SILNÉ STRÁNKY	W – SLABÉ STRÁNKY
<p>S1 - atraktivní turistické a rekreační cíle ve městě a okolí (městská památková zóna, silná kulturní tradice města)</p> <p>S2 - město je jedním z nástupišť do turistických oblastí Sečska, Železných hor, popř. Žďárských vrchů</p>	<p>W1 – nevyužité možnosti pobytové turistiky</p> <p>W2 – nedostatečné ubytovací kapacity, zejména turistické úrovně (kemp, ubytovny)</p>
O – PŘÍLEŽITOSTI	T - HROZBY
<p>O1 – rozšíření turistických produktů zvyšujících podíl cestovního ruchu na příjmech města</p> <p>O2 – začlenění města do turistických destinací celostátního významu</p> <p>O3 – identifikace specifických kulturních a turistických možností města, propagace tradic</p> <p>O4 – propojení turistických regionů Chrudim, Železné hory, Sečsko</p> <p>O5 – rozvoj cykloturistiky v regionu a spojení s Pardubicemi</p> <p>O7 – využití významných krajských akcí pro rozvoj cestovního ruchu v Chrudimi</p> <p>O8 – využití vazeb se zahraničními partnerskými městy</p>	<p>T1 – pokles délky ubytování hostů vlivem okolních atraktivit</p> <p>T2 – možné snížení počtu ubytovacích a stravovacích zařízení</p>

2. 7. Životní prostředí

S – SILNÉ STRÁNKY	W – SLABÉ STRÁNKY
<p>S1 – soulad názorů obyvatel s objektivními výsledky analýzy prioritních problémů životního prostředí</p> <p>S2 – relativně dobrý stav ŽP ve srovnání s nejméně zatíženými oblastmi České republiky, včetně přilehlé Pardubické aglomerace</p> <p>S3 – zapojení do sítě Zdravých měst, zpracování a implementace Plánu zdraví</p> <p>S4 – absence velkých stacionárních zdrojů znečištění ovzduší na území města a v jeho blízkém okolí</p> <p>S5 – dostatečné a kvalitní zásoby povrchové i podzemní vody</p> <p>S6 – zlepšení kvality vody v řece Chrudimka v posledních letech</p> <p>S7 – blízkost velkoplošného ZCHÚ s kvalitním přírodním prostředím i ZCHÚ přímo na katastru města</p> <p>S8 – stagující množství komunálního odpadu, ukládaného na skládku v posledních letech</p>	<p>W1 – podceňování závažnosti problematiky životního prostředí ve srovnání s jinými aspekty rozvoje</p> <p>W2 – emise a hluk z pozemní dopravy, jejichž expozici je vystaven relativně velký počet občanů, včetně obyvatel sídlišť</p> <p>W3 – opětovný mírný nárůst koncentrací imisí (oxidu dusíku, prach) v posledních letech</p> <p>W4 – nepostačující systém monitoringu koncentrace imisí ve městě i jeho okolí</p> <p>W5 – kontaminace horninového prostředí, podzemních i povrchových vod v důsledku starých zátěží v několika lokalitách města</p> <p>W6 – nedostatečné využívání obnovitelných zdrojů energie a recyklace surovin</p> <p>W7 – absence informačního systému o stavu ŽP</p>
O – PŘÍLEŽITOSTI	T - HROZBY
<p>O1 – rozvoj environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a zapojení veřejnosti do rozhodování v oblasti ŽP</p> <p>O2 – využití ochranné a liniové zeleně ke snížení vlivů emisí a hluku z dopravy</p> <p>O3 – likvidace částí odpadů ve spolupráci s dalšími městy a subjekty kraje v rámci doporučení Programu odpadového hospodářství Pardubického kraje</p> <p>O4 – využití kvalitního životního prostředí jako základy pro strategii rozvoje města</p> <p>O5 – využití průmyslových zón pro rozvoj činností, zaměřených na výroby či služby pro oblast životního prostředí</p>	<p>T1 –vlivy starých zátěží na rozvoj města (kontaminace horninového prostředí a podzemních vod), zejména plošně rozsáhlá kontaminace v prostoru bývalé Transporty</p> <p>T2 – ohrožení podzemních zdrojů pitné vody kontaminací v důsledku starých zátěží i výstavby (vrty pro tepelná čerpadla a pitnou vodu)</p> <p>T4 – časově limitované využití skládky komunálních odpadů Nasavky i další podmínky její existence</p> <p>T5 – nedostatečné zmapování a neznalost rizik v oblasti životního prostředí, jejich monitoring a průběžné řešení n základě formovaných priorit</p> <p>T6 – pokračování zátěže obyvatel hlukem a emisemi v případě, že nedojde k pozitivnímu posunu při řešení dopravní situace</p> <p>T7 – snížení atraktivity města (image) pro potenciální nové obyvatele v případě zhoršení kvality životního prostředí</p>

3. Teoretické vymezení dotazníku

Dotazník je formulář určený pokud možno k přesnému a úplnému záznamení zjištěných informací. Je to způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Jedná se o nejfrekventovanější metodu zjišťování údajů, a to pro jeho jednoduchou konstrukci

Dotazník je určen především pro hromadné získávání údajů resp. získávání údajů od velkého počtu respondentů. Snahou dotazníkového šetření je získat výsledky spíše kvantitativní povahy než výsledky kvalitativní.

Dotazník považujeme za ekonomicky výzkumný nástroj. Můžeme jím získat velké množství informací při malé investici času a financí.

3.1. Terminologie

Osoba vyplňující dotazník, se nazývá *respondent*. Jednotlivé prvky dotazníku se nazývají *otázky* resp. *položky*. Položka je vhodnější označení tehdy, když má výrok oznamovací formu.

3.2. Struktura dotazníku

Vstupní část se skládá z hlavičky, kde bývá nejčastěji název, adresa instituce, která zadává dotazník a nebo jméno autora dotazníku. Tato část vysvětluje cíle dotazníku a pokyny, jak dotazník vyplňovat. Součástí vstupní části může být i **průvodní dopis**. V dopise výzkumník vysvětluje, proč se obrací na respondenta, a prosí ho o vyplnění dotazníku a o jeho vrácení. Uvede, dokdy je potřeba dotazník vrátit. Průvodní dopis je velmi důležitou součástí výzkumu. Je to jedna ze dvou věcí, kterým věnuje respondent pozornost hned po otevření obálky. Druhou věcí je délka dotazníku.

Druhá část obsahuje vlastní otázky. Na prvních místech bývají otázky lehčí a přitažlivější, to proto abychom respondenta neodradili, uprostřed bývají otázky těžší a méně zajímavé a ke konci jsou umístěny otázky důvěrnějšího charakteru.

Konečná část obsahuje poděkování respondentovi za vyplnění dotazníku a jeho včasné navrázení.

3.3. Návratnost

Návratnost znamená poměr počtu odeslaných dotazníků k počtu vyplněných a vrácených dotazníků. Obyčejně se vyjadřuje v procentech. Vlivem nejrůznějších činitelů návratnost zasílaných dotazníků nikdy není 100 %. Za požadovanou minimální návratnost dotazníkového výzkumu se považuje 75 %. Dosáhnout takové návratnosti je však velmi těžké, a proto se někdy připouští i nižší.

Procento návratnosti však není jediným kritériem odborného výzkumu. Záleží i na tom, jaké je složení respondentů, kteří vrátili dotazník, tj. zda složení respondentů je shodné se složením respondentů, kterým byl dotazník odeslán.

Smyslem následujícího dotazníkového šetření je zjistit, jak jsou občané spokojeni s městem, kde žijí nebo pracují, a dílčí aspekty této spokojenosti. Názorový výzkum obsahoval jak otázky směřující k aktuálním problémům města, tak i obecné otázky směřující k rozvoji města Chrudim.

4. Vyhodnocení dotazníkového šetření

Tato kapitola volně navazuje na předešlou kapitolu, kde byl dotazník teoreticky vymezen. Smyslem této kapitoly je vyhodnocení dotazníku, který byl nabídnut obyvatelům města Chrudimě. Výběr respondentů byl zcela náhodný, snažila jsem se zachovat podíl mužů a žen ve všech věkových kategoriích. Dotazník obsahoval 25 otázek a na některé z nich mohli respondenti odpovědět několika způsoby. Jeho rozčlenění je na tři části, první z nich obsahuje základní charakteristiky respondenta, další část se zabývala kvalitou života ve městě a jeho okolí a poslední závěrečná část obsahuje návrhy na zlepšení situace a přednosti a nedostatky, které respondenti spatřují.

Snahou následujícího dotazníku je zjistit, jak jsou občané spokojeni s městem, kde žijí a pracují, a dílčí aspekty této spokojenosti. Spokojenost občanů tvoří důležitou součást společnosti a znamená možnost žít v podmínkách, které zahrnují bezpečné a cenově přijatelné bydlení, dostupnost základních služeb (zdravotnictví, školství, kultura aj.), kvalitní životní prostředí a možnost účastnit se místního plánování a rozhodování. Názor občanů na tyto otázky představuje důležité měřítko celkové spokojenosti s daným místem, takže je to důležitý indikátor místní udržitelnosti.

Celkový počet respondentů, které jsem oslovila, bylo celkem 70 a z toho mi bylo ochotno dotazník vyplnit 63 respondentů, tzn. že návratnost dotazníku byla 90 %, což hodnotím jako dostačující procento návratnosti.

Výsledky jednotlivých otázek shrnují následující grafy.

4.1. Základní charakteristiky respondenta

Nadpoloviční většina oslovených byly ženy, čímž byla zachována demografická struktura obyvatelstva. Celkový počet žen, které jsem oslovila bylo 34, přičemž 11 z nich se nacházelo ve věku 16 -25 let. Mužů mi odpovědělo 29 a nejvíce v nich bylo ve věku 46 – 55 let.

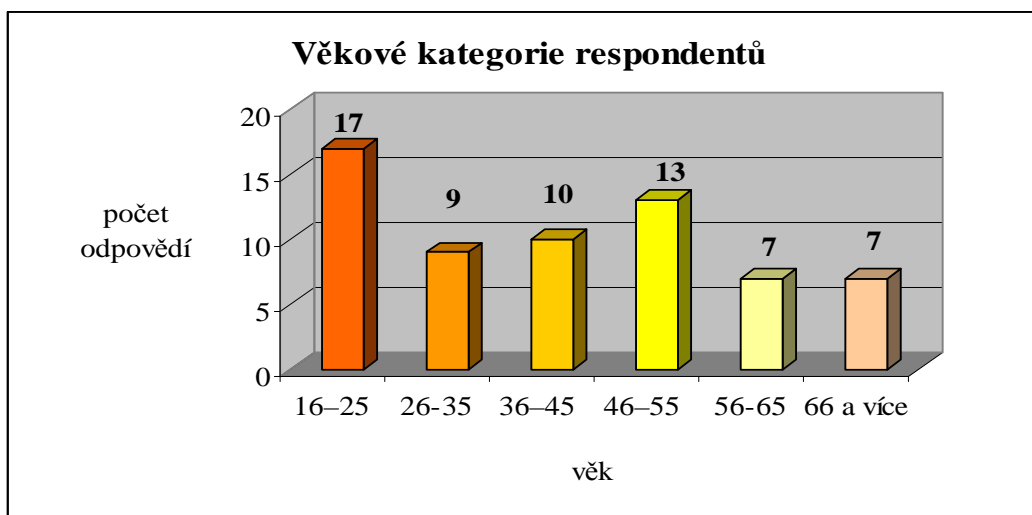
Z následujícího grafu je patrný podíl mužů (46%) a žen (54%) na celkovém počtu respondentů.

Graf 3: Podíl mužů a žen na celkovém počtu respondentů

Podle věku patřilo nejvíce respondentů s 27 % do věkové skupiny 16 -25 let a 21% procent respondentů do věkové skupiny 46 -55 let, kde měli největší zastoupení muži. Naopak nejméně respondentů s 11 % bylo mezi 56 lety a více.

Následující graf demonstruje počet a věk respondentů.

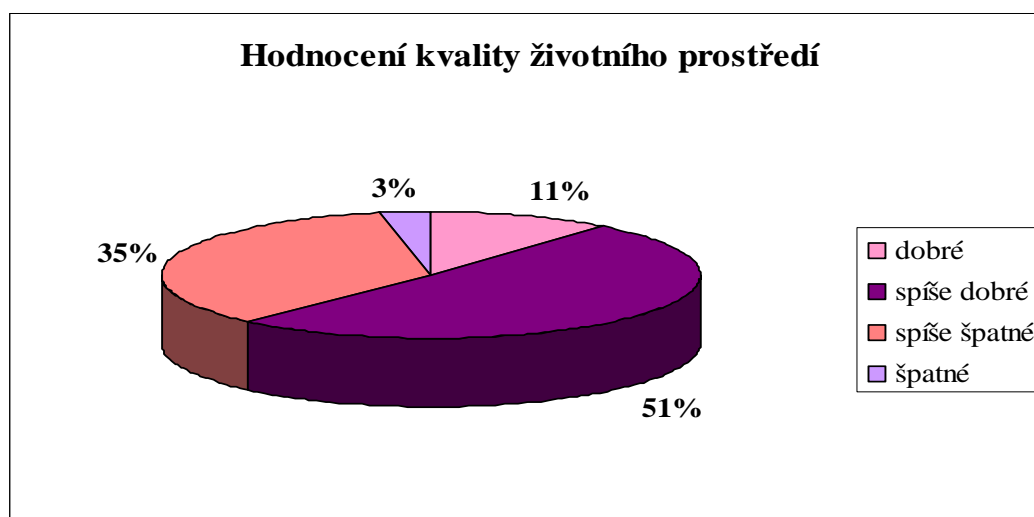
Graf 4: Věkové kategorie respondentů

4.2. Kvalita života ve městě

Tato část dotazníkového šetření mapuje názory obyvatel na kvalitu života ve městě, především z hlediska životního prostředí a poskytování služeb.

4.2.1. Hodnocení kvality životního prostředí

Životní prostředí je respondenty hodnoceno jako převážně dobré – 51 % hodnotí jako spíše dobré a 11% jako dobré. Dobrou kvalitu životního prostředí spatřovali spíše muži (24 %). Ženy byly k této otázce více kritičtější a kvalitu životního prostředí hodnotili z 21 % jako spíše špatné. Při vyplňování této otázky se respondenti zmínily o největších problémech v oblasti životního prostředí. Nejvíce poukazovali na smog způsobený dopravou a dále odpadní politiku a to hlavně třídění odpadů viz. níže.

Graf 5: Hodnocení kvality životního prostředí

4.2.2. Třídění odpadu

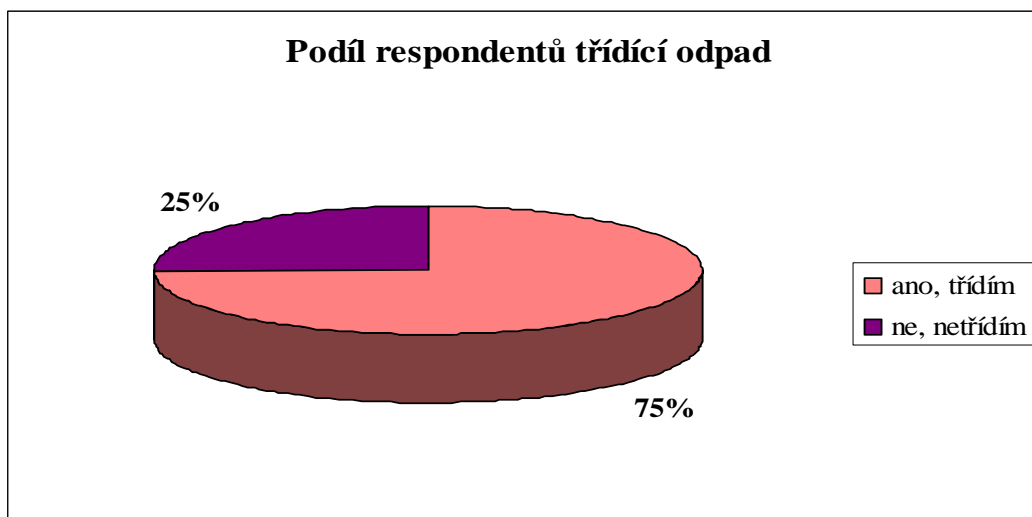
Na otázku ohledně třídění odpadu odpovědělo 75 % respondentů, že odpad třídí.

Dalších 25 % respondentů odpovědělo, že odpad netřídí, přičemž polovina z nich uvedla za důvod, že mají málo času. Dalším důvodem je, že kontejnery na tříděný odpad jsou od jejich bydliště příliš vzdáleny. Tento problém pocítují spíše občané, kteří bydlí v okrajových částech města, zatímco na sídlištích nedostatek kontejnerů na všechny druhy odpadů nezaznamenávají.

Občanům Chrudimi jsem také položila otázku, co by podle jejich názoru přispělo ke zlepšení situace při nakládání s odpady. Nejvíce respondentů mělo názor, že odpadovou

politiku by zlepšilo více kontejnerů (52 %), více informací o správném třídění odpadu (23 %), jeho častější svoz (22 %) nebo finanční úlevy pro občany třídící odpad (3 %).

Graf znázorňuje podíl respondentů třídících resp. netřídících odpad. Jak je patrné odpad třídí 75 % respondentů.

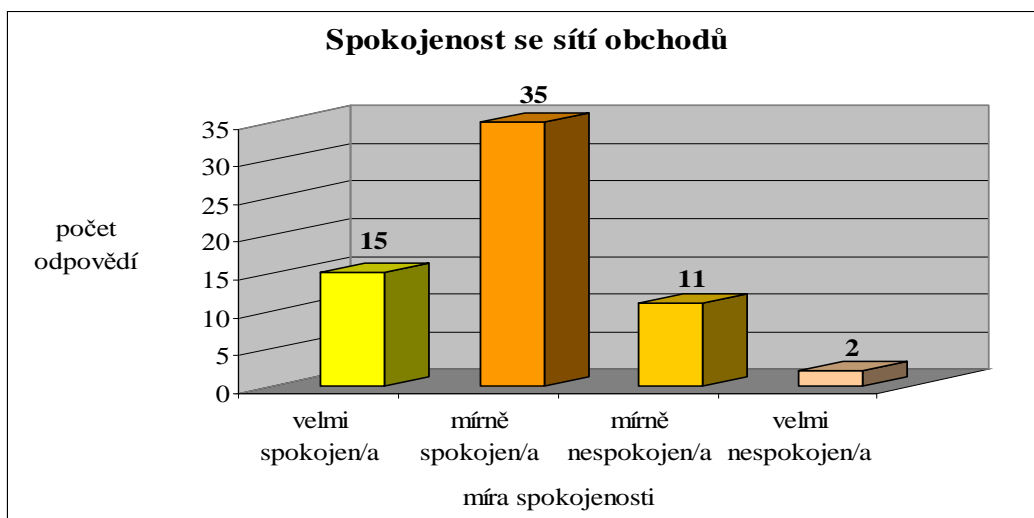

Graf 6: Podíl respondentů třídících odpad

4.2.3. Spokojenost se sítí obchodů

Hodnocení stavu obchodních sítí je také hodnoceno pozitivně. 53 % respondentů odpovědělo, že je s obchodní sítí mírně spokojeno a 24 % je dokonce velmi spokojeno. Muži i ženy mají velmi podobný názor na obchodní sítě a nejsou mezi jejich odpověďmi výraznější rozdíly.

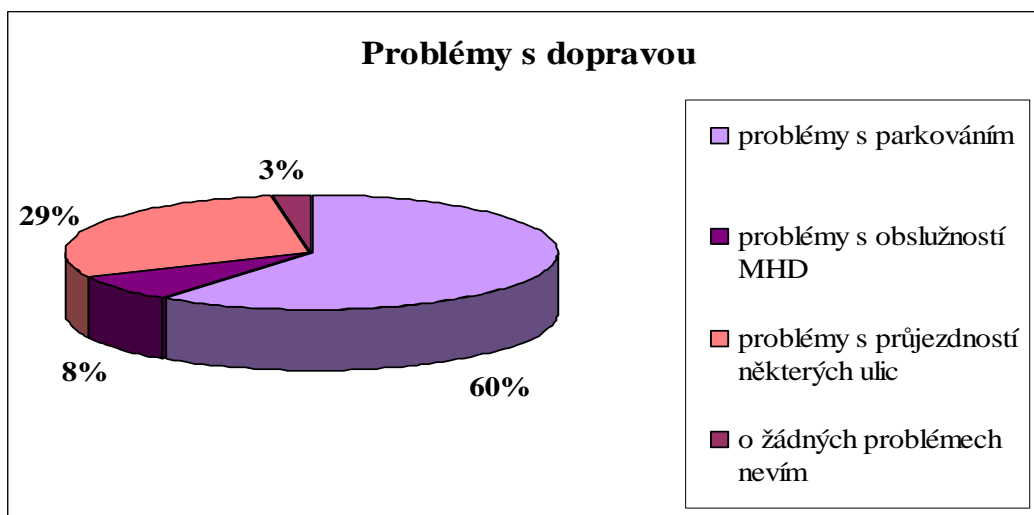
Mnozí z dotázaných postrádají ve městě Chrudim textilní oděvy (25 %) s kvalitním sortimentem oděvů, jelikož je ve městě nadbytek stánků a obchodů s levným zbožím tzv. vietnamské. Dále postrádají malé obchůdky se specializovaným sortimentem – hudebniny, ovoce, zelenina, obchody s elektronikou, zdravá výživa a sportovní potřeby, hlavně v centru města. Jelikož je ve městě dostatek hypermarketů s širokou nabídkou zboží, respondenti o výstavbu nových hypermarketů a supermarketů nemají zájem.

Graf 7: Spokojenost se sítí obchodů

4.2.4. Problémy s dopravou

Spokojenost s dopravou není u respondentů příliš vysoká, spokojeno, či spíše spokojeno není ani padesát procent dotázaných. Největší problémy v dopravě spatřují v parkování (60 %) a s průjezdností některých ulic (29%). Žádný z dotázaných neodpověděl, že s dopravou problémy nejsou.

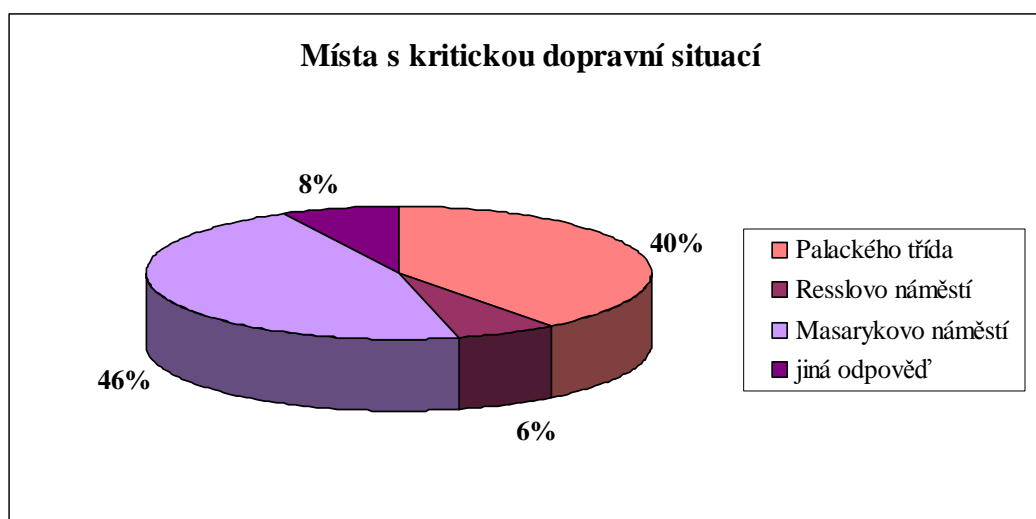

Graf 8: Problémy s dopravou

Na otázku, zda existuje v Chrudimi nějaké místo, kde je doprava opravdu kritická odpovědělo 85 %, že ano. Kritická místa v dopravě respondenti především vnímají na Masarykově náměstí (46 %) – Chrudim IV.; ve směru z Čáslavy do Slatiňan a Palackého třídy (40 %) – Chrudim IV.; ulice mezi dvěma kruhovými objezdy. Dalších 6 % respondentů

spatřuje kritické místo v dopravě na Resslerově náměstí a 6% dotázaných na jiných místech než jsem uvedla např. na kruhových objezdech nebo v ulici Pardubická.

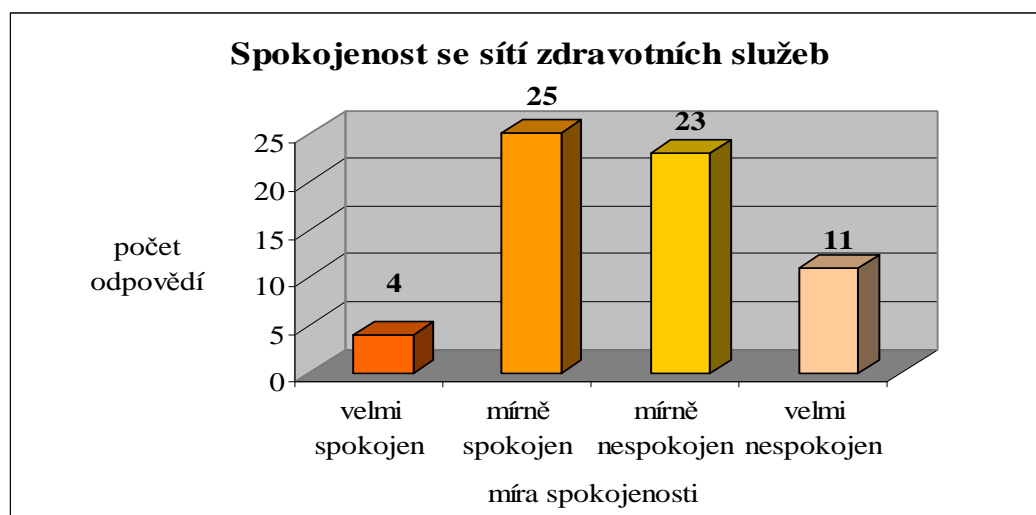
S dopravou také souvisí cesta do zaměstnání a do škol. Spokojeno resp. spíše spokojeno je 44% dotázaných. Výhrady mají především k obslužnosti MHD, jako jsou nevyhovující jízdní řády a častá zpoždění. Zpoždění je bohužel zapříčiněno kritickou dopravní situací v Chrudimi. Pravděpodobně tento problém bude odstraněn obchvatem, který je v plánu. Po jeho výstavbě se dopravě i občanům velmi uleví.

Graf 9: Místa s kritickou dopravní situací

4.2.5. Spokojenost se sítí zdravotních služeb

Názor na síť zdravotních služeb nevyznívá příliš jednoznačně. 46% obyvatel je se sítí zdravotních služeb spokojeno.

Graf 10: Spokojenost se sítí zdravotních služeb

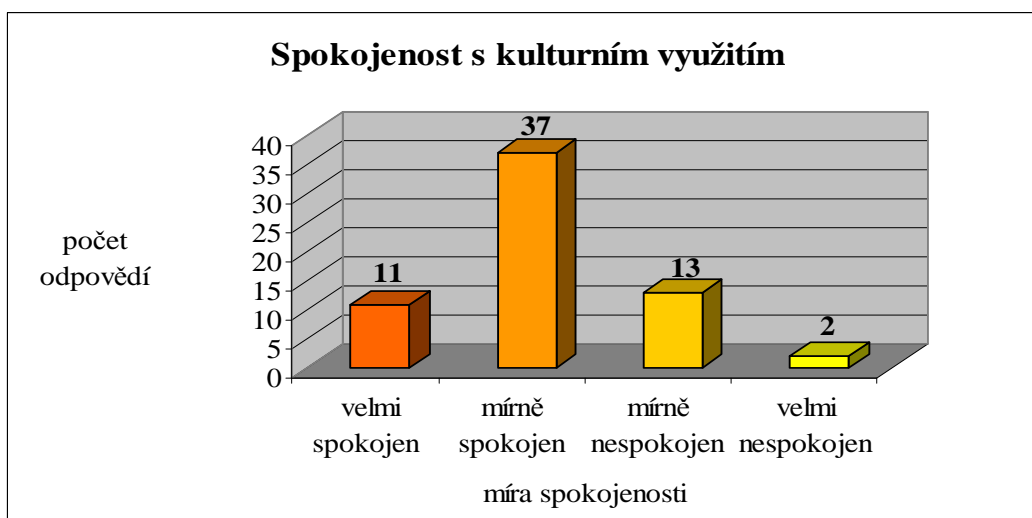
Z dotazníku vyplývá, že 35 % obyvatel ve městě chybí zubní pohotovost a nezanedbatelné procento obyvatel (22 %) by bylo rádo, kdyby se zlepšila úroveň poskytovaných služeb v Chrudimské nemocnici. Dotazovaným, kteří označili kolonku jiné nejčastěji chybí kožní oddělení a pohotovostní lékárny.

Graf 11: Zdravotnická zařízení, která respondenti postrádají

4.2.6. Spokojenost s kulturním vyžitím

Hodnocení spokojenosti respondentů s kulturním vyžitím ve městě vyznívá velmi pozitivně. Velmi spokojeni, resp. mírně spokojeni s kulturním vyžitím je 76 % respondentů.

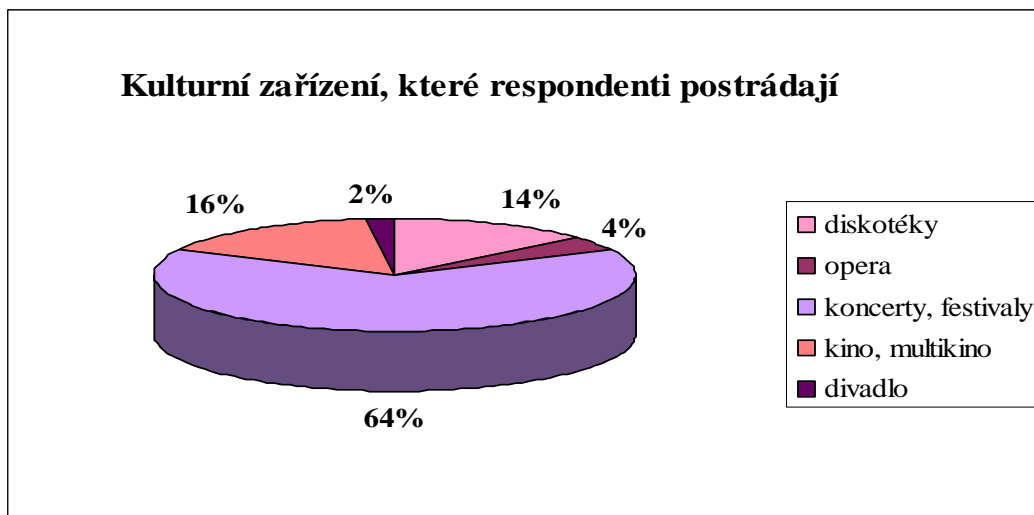

Graf 12: Spokojenost s kulturním vyžitím

Nadpoloviční část respondentů (64 %) by byla ráda, kdyby se ve městě častěji pořádali koncerty nebo festivaly a značné části dotázaným (20 %) v oblasti kultury nic nechybí.

Ženy ve věku 16 – 35 let by rády zavedli jakékoli zařízení pro matky, které jsou s dětmi na mateřské dovolené (3%).

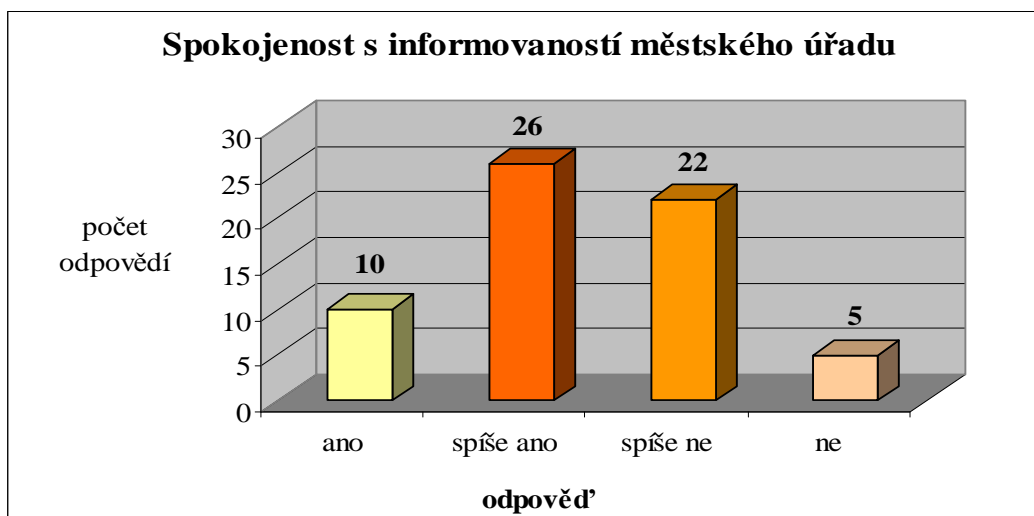
Množství zařízení pro aktivní sportovní vyžití je hodnoceno jako dostačující. 73 % respondentů je s množstvím sportovních zařízení spokojeno resp. spíše spokojeno. Nejvíce postrádají kvalitní cyklostezky (63 %), které by mohli využívat i in-line bruslaři. Dále mezi nejvíce zmiňované zařízení, které postrádají patří dětská hřiště (33%) a squash.

Graf 13: Kulturní zařízení, které respondenti postrádají

4.2.7. Spokojenost s informovaností městského úřadu

Hodnocení spokojenosti s informovaností o práci městského úřadu a jejich budoucích akcí není příliš jednoznačné, spokojeno resp. spíše spokojeno je 57 % obyvatel.

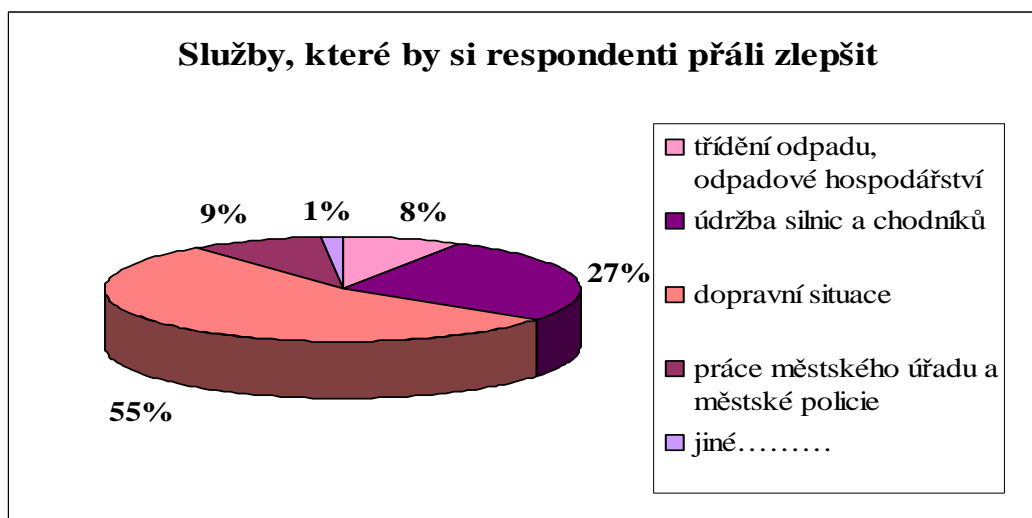
Graf 14: Spokojenost s informovaností městského úřadu

4.3. Zlepšení situace a přednosti města

Tato část dotazníku slouží ke zjištění oblastí (služeb), které by respondenti rádi změnili k lepšímu. Dále tato část slouží pro zjištění, co respondenti spatřují jako přednosti a nedostatky města.

4.3.1. Služby, které by si respondenti přáli změnit

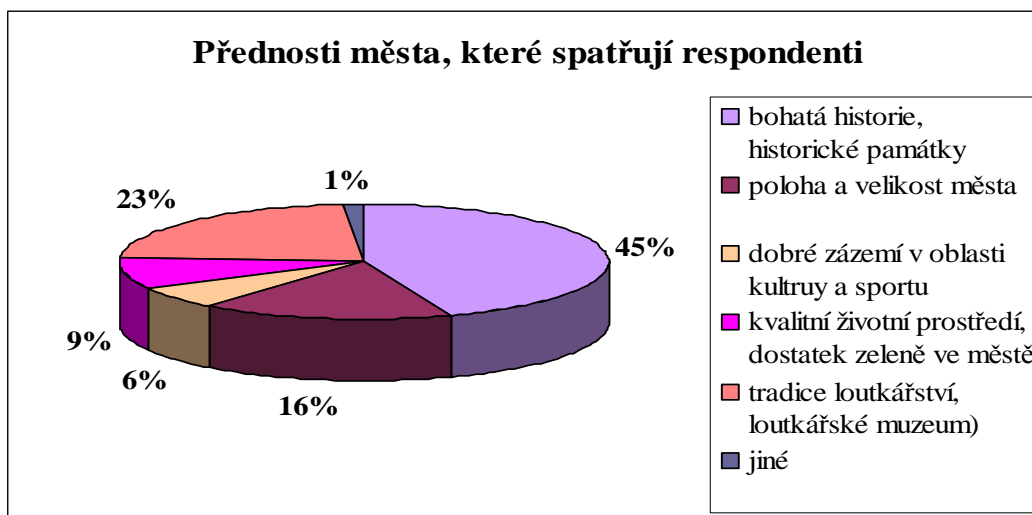
Následující graf znázorňuje služby, které by si respondenti přáli změnit. Z grafu je patrné, že 55% dotázaných by rádo zlepšilo kritická dopravní situaci. Problém s dopravní situací pravděpodobně vymizí až s vybudováním obchvatu města Chrudim. Nezanedbatelná část (27 %) by ráda zkvalitnila údržbu silnic a chodníků, 9 % práci městského úřadu a 8 % odpadové hospodářství, hlavně častější svoz odpadu a více kontejnerů.

Graf 15: Služby, které by si respondenti přáli zlepšit

4.3.2. Přednosti města

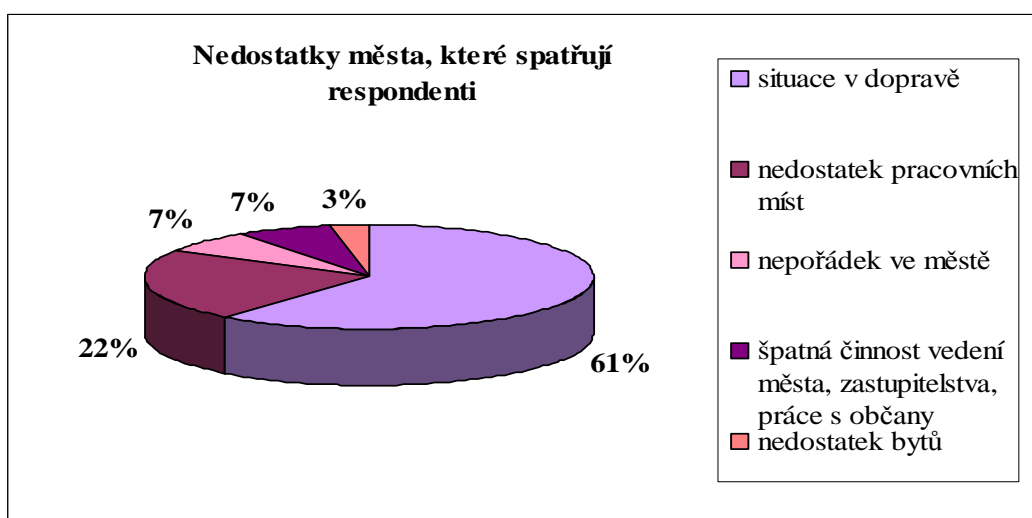
Respondenti měli označit přednosti města, které spatřují. Následující graf znázorňuje, že nejvíce jsou dotazovaní pyšní na historii a památky (45 %), dále na tradici spojenou s loutkářstvím a na loutkářské muzeum (23 %) a 16 % na polohu a velikost města.

Graf 16: Přednosti města, které respondenti spatřují

4.3.3. Nedostatky města

Na závěr měli respondenti označit nedostatky, které spatřují ve městě. Nejčtenější s 61 % byla situace v dopravě a nedostatek pracovních míst (22 %).

Graf 17: Nedostatky města, které respondenti spatřují

4.4. Shrnutí

Cílem mého dotazníkového šetření bylo zjistit, jak jsou občané spokojeni s městem, kde žijí a pracují, a dílčí aspekty této spokojenosti.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že respondenti jsou ve městě Chrudim nejvíce spokojeni s kulturním vyžitím a zdravotní sítí ve městě. A naopak dotazovaní jsou nespokojeni s dopravní situací ve městě a to konkrétně s parkováním a průjezdností některých ulic.

V závěru dotazníku měli respondenti označit služby, které by si přáli změnit. Nejvíce z nich označili zlepšení dopravní situace (55 %) a údržbu silnic a chodníků (27 %).

Jako největší přednosti města dotazovaní spatřují bohatou historii a historické památky (45 %) a naopak jako největší nedostatek označili situaci v dopravě (61 %).

Z dotazníku je tedy zřejmé, že největší problémy jsou v oblasti dopravy. Dopravní situace se pravděpodobnělepší až s vybudováním silničního obchvatu města, na který je v územním plánu vyčleněn dostatečný prostor.

5. Návrhy na budoucí rozvoj

Na základě provedené analýzy současného stavu a situace v Chrudimi lze konstatovat, že město již má za sebou období transformace, které přineslo městu Chrudimi a jeho obyvatelům na jedné straně značné problémy, na druhé straně však také některá významná pozitiva. Problémy byly zapříčiněny především v ekonomické sféře – kvalita provedené privatizace, rozvojově neperspektivní restrukturalizací aktivit ekonomických subjektů působících na území města a ve ztrátě dominantního zaměstnavatele, což zapříčinilo vysokou nezaměstnanost. Pozitiva jsou spatřována především v tom, že město dokázalo navázat na svou historickou pozici mezi českými městy, zachovat si některé tradice a udržet kulturní a společenskou prestiž na úrovni, kterou lze dále rozvíjet.

V současnosti nemá město žádné výraznější problémy, čímž dává šanci ovlivnit vývoj města tak, aby se stalo dobrým bydlištěm svých občanů, vyhledávanou cílovou destinací a sjednalo si respekt svého okolí. Jelikož nároky obyvatel a návštěvníků města rostou, chtěla bych se v této části bakalářské práce nastínit návrhy na budoucí vývoj města v několika oblastech, které považuji za nejdůležitější.

5. 1. Úloha města Chrudim

Město Chrudim je bývalé okresní město, které po zřízení krajů a zániku okresů, působí jako obec s rozšířenou působností, kde územně patří mezi největší v České republice. Je velmi významným hospodářským a kulturním centrem, do kterého je orientována dojíždka za prací a do škol, jelikož Chrudim je také významným centrem středoškolského vzdělání pro rozsáhlou spádovou oblast přesahující hranice kraje.

Pokud by město Chrudim mělo i v budoucnu plnit funkce jako obce s rozšířenou působností, měly by k tomu být vytvářeny podmínky jako je třeba spolupráce s ostatními subjekty (podniky, mikroregiony, sousední obce a města).

Ve městě jsou koncentrovány podniky, z kterých by měli vycházet impulsy k hospodářskému oživení města. Pokud město chce, aby docházelo k vyšší dynamice ekonomiky města, mělo by začít poskytovat poradenské a konzultační činnosti pro podnikatele, aby došlo ke zlepšení jejich odbornosti a organizační spolupráci při realizaci rozvojových záměrů města.

5. 2. Kvalita života

Kvalitní a spokojený život ve městě je nejčastější aspekt pro porovnání měst, které si navzájem konkurují. Město Chrudim by mělo přednostně zastavit regresivní trend demografického vývoje obyvatelstva a přilákat nové občany. Podle mého názoru by mělo být hlavním cílem města oživení bytové výstavby, zlepšení technického stavu stávajících bytů a začít nabízet mladým párům startovní byty. Tím by přilákali nové mladé obyvatele a zlepšila by se demografická struktura obyvatelstva.

Současně by mělo město Chrudim zajišťovat vysokou úroveň veškerých služeb, které poskytuje – školství, zdravotnictví, bezpečnost, dopravní situace a další.

Jednou z hrozeb města je zvyšující se kriminalita u mladistvých, a proto by mělo město ještě více posílit opatření proti kriminalitě, a to rozšířením kamerového systému a zvýšit o něm podvědomí u obyvatel města a u návštěvníků. K tomu aby byla kriminalita eliminována u mladistvých, mělo by také město podpořit a podporovat projekty výchovy a vedení k pozitivním vztahům s ostatními obyvateli města a rozvíjet občanskou hrdost ve městě.

5. 3. Posílení sociální infrastruktury

Město by mělo věnovat zvýšenou pozornost sociální infrastruktuře jako je školství, zdravotnictví a sociální péče.

Jelikož i město Chrudim zaznamenalo demograficky podmíněný úbytek žáků zapsaných do mateřských škol a prvních tříd základních škol, dochází k rušení nebo slučování některých škol. Tím dochází ke snížení nákladů na jejich provoz a údržbu. Myslím si, že tyto volné finanční prostředky by mělo město použít do moderního a odborného vybavení učeben základních a mateřských škol, jelikož učebny ve většině základních a mateřských škol jsou nedostatečně odborně a moderně vybaveny. Tím budou zajištěny lepší a kvalitnější podmínky pro vzdělávání žáků.

Dále je třeba rozšíření mimoškolních vzdělávacích a výchovných aktivit pro prevenci negativních sociálních jevů. Pro volný čas mladistvých chybí dětská a sportovní hřiště a kluby, kde by trávili svůj volný čas. Myslím si, že město by mělo více podporovat činnosti kulturních zařízení a neziskových organizací, které do svých činností zapojují i mladistvé.

Občané města postrádají některá sociální zařízení jako jsou ubytovací zařízení pro osamělé matky s dětmi a domova pro seniory. Proto by mělo město uvolnit část finančních prostředků, vybudovat tato sociální zařízení a nalákat mladé matky s dětmi.

Někteří občané města jsou velmi znevýhodněni při poskytování služeb a to v důsledku nedostatečného bezbariérového přístupu. V rámci rovnoprávnosti by mělo město podporovat rovnost přístupu k využívání prostor ve městě a vybudování bezbariérových přístupů pro handicapované občany.

5. 4. Posílení technické infrastruktury

Technická infrastruktura ve městě je na velmi kvalitní úrovni, hlavně co se týče její vybavenosti. Dlouhodobě jedním z největších problémů města je doprava, která by měla být podle mého názoru řešena prioritně. Největší problém je v tom, že veškerá doprava je vedena přímo přes město a tím jsou zapříčiněny zácpy a koliky, které snižují rychlost a kvalitu dopravy přes město Chrudim. Dalším problémem v oblasti dopravy je zhoršování kvality silnic I. tříd. K tomu aby byly tyto problémy odstraněny je navržen obchvat silnice I/37 v úseku Chrudim – Pardubice – Slatiňany. Na tuto stavbu je schválen investiční záměr. Vybudováním obchvatu dojde ke snížení hlučnosti a smogu a zrychlení dopravy přes město.

Trvalým problémem ve městě, který nebude nikdy vyřešen k úplné spokojenosti občanů, je stav a údržba místních komunikací a možnost parkování v centru městě. Myslím, že tento problém by byl částečně vyřešen posílením městské hromadné dopravy, vytvořením záchytných parkovišť na periferních částech města a podporování ekologičtějšího způsobu dopravy – cyklistika. Město by mělo zkvalitnit a rozšířit městské cyklostezky.

Jednou ze silných stránek města je blízkost železniční stanice a autobusové zastávky. Problém je v tom, že spolu časově nesouvisí odjezdy a příjezdy vlaků a autobusů. Město by na to mělo společně s Českými drahami a s Conerem Východní Čechy, a.s. dohlédnout a zajistit časovou provázanost jednotlivých spojů.

Město Chrudim by se mělo začít zabývat také zlepšením technické infrastruktury (rozvody pitné vody a kanalizace) v okrajových částech města. Zlepšení by mohlo přispět k budování nových domků a tím přilákat nové obyvatele.

5.5. Zlepšení ekonomické struktury

Charakter hospodářské základny je spíše průmyslový. Ve městě se nachází mnoho malých a středních podniků především z oboru strojírenství, stavebnictví a dopravy. Pro další rozvoj ekonomiky města a jeho okolí je potřebné vytváření nových pracovních podmínek a příležitostí na trhu práce a podle mého názoru také zajištění rozvoje malých a středních podniků, jelikož jsou jedním z pilířů celé ekonomické struktury. Malé a střední podniky zajišťují zaměstnanost ve městě, dokáží rychle reagovat na změny na trhu

a jsou charakteristické svou specializací, na druhé straně nedisponují velkým množstvím finančních a materiálních prostředků.

Myslím si, že město by mělo podpořit nové nebo potencionální investory a podnikatele tím, že vytvoří informační systém o podnikatelských podmínkách ve městě a to hlavně především o volných objektech, ploch a volných zdrojů. Jistě by tím město nalákalo nové investory nejen z tuzemska, ale i ze zahraničí a zároveň by se zkvalitnila úroveň poskytovaných služeb nabízené soukromými sektory a veřejnou správou. Z toho vyplývá, že město by mělo nemělo čekat, až se jednotlivé firmy začnou zajímat o situaci a možnosti podnikání, ale aktivně se podílet na vytváření nových a kvalitnějších podmínek pro investory včetně poskytovaných služeb. Musím ovšem dodat, že město se snaží podporovat rozvoj ekonomické struktury města dvěma vybudovanými průmyslovými zónami financovaných městem a potenciálními investory. Průmyslové zóny jsou v rámci města Chrudim velmi dobře umístěny a je zde dostatečně zabezpečená technická infrastruktura.

Poměrně málo je rozvinut terciární sektor, zejména ve sféře služeb podporujících cestovní ruch pro zvýšení perspektivy města. Město by mělo více podporovat služby související s cestovním ruchem a tím nalákat návštěvníky a získat nové finanční prostředky.

5. 6. Rozvoj cestovního ruchu

Rekreace a cestovní ruch jsou nejdynamičtější a jednou z celosvětově nejrychleji rostoucí oblastí ekonomiky. Město Chrudim má velmi dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, jelikož má velice bohatou historii, zachovalé kulturní památky, velké množství kulturních akcí a distribuuje konferenčními a společenskými prostory. Problémem je, že tyto prostory nejsou dostatečně využity a městu z nich neplynou žádné finanční prostředky a naopak musí financovat jejich údržbu.

K rozvoji cestovního ruchu by mohly přispět vybudované, městem procházející, dálkové cyklostezky, na které se napojují v blízkém okolí další cyklostezky.

Pobytová turistika ve městě není dostatečně využita, problémem jsou nedostatečné ubytovací kapacity, zejména turistické úrovně jako jsou kempy a ubytovny a také možnost nenávratnosti finančních prostředků vložené do budování turistické infrastruktury. Rozvoj rekreačního využití města a jeho atraktivit proto nezbytně vyžaduje výraznější podporu města, podnikatelů a obyvatel.

V Chrudimi je silná závislost počtu návštěvníků a pořádaných kulturních akcí. V období mezi pořádanými akcemi je návštěvnost mnohem nižší, diváci se ve městě nezdrží po ukončení programu. Chrudim je tak závislá na pořádaných přehlídkách, kdy je nápor

návštěvníků koncentrován do několika dnů. S tím je spojen problém přetíženosti ubytovacích a stravovacích kapacit.

5. 7. Životní prostředí

Kvalitní životní prostředí se poslední dobou stává jedním z nejdůležitějších faktorů spokojeného života ve městě. Dříve se otázce životního prostředí nevěnovala dostatečná pozornost, ale nyní se ochranou životního prostředí zabývá celá společnost. Důkazem toho je skutečnost, že v posledních letech byla přijata celá řada nových právních předpisů v ochraně životního prostředí.

Největší problém je spatřován hlavně ve vysokém množství emisí a hluku z pozemní dopravy, jejímž vlivu je vystaven velký počet občanů. Myslím si, že by město mělo zvýšit monitoring koncentrace imisí ve městě i jeho okolí a zabránit průjezdnosti města.

Jednou z hrozeb a velkým problémem je kontaminace horninového prostředí, spodních vod v několika lokalitách města. Když tento problém nebude v budoucnu řešen a odstraněn, mohl by ohrožovat okolí města a i samotné občany.

Problémy se životním prostředím nemají vliv pouze na zdraví lidí ve města, ale také ovlivňuje atraktivitu města. Kdyby problémy přetrvávaly mohly by ovlivnit příliv nových obyvatel do města a odliv současných občanů. K zlepšení v oblasti životního prostředí také pomáhá dostatečné množství zeleně v podobě parků a hřišť. Městu by ke zvýšení image města pomohlo vybudování celoměstského parku s dostatečnou vybaveností pro každodenní rekreaci

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývá zhodnocením a analyzováním současného stavu města Chrudim a nastínění návrhů na jeho budoucí rozvoj. Účelem bylo zjištění silných a slabých stránek města a vnímání města obyvateli prostřednictvím dotazníkového šetření.

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit současný stav města Chrudim a nastínit možné budoucí strategie rozvoje. Výsledek této práce spočívá v odhalení silných, slabých stránek, příležitostí a hrozeb, neboli SWOT analýzy a zpracování dotazníkového šetření o spokojenosti obyvatel a jejich zhodnocení života ve městě. Na základě těchto informací jsem nastínila návrhy na budoucí rozvoj města.

Město Chrudim leží ve východní části České republiky. Jeho průmyslově zemědělský charakter a značné procento zaměstnaných obyvatel vytváří potenciál pro možný budoucí rozvoj města.

Mezi jednoznačně určené klady města můžeme zahrnout poměrně vyspělou sociální péči, nízkou nezaměstnanost a přírodní podmínky. Velkým problémem je naopak doprava, značně zastaralá technická infrastruktura a nedostatek bytů. Celkově si však myslím, že převažují pozitiva nad negativy. Město Chrudim nepatří mezi nejvyspělejší ani nejslabší regiony České republiky. S tím se ovšem nelze spokojit a je potřeba pro rozvoj města dělat maximum.

Výsledek mé bakalářské práce spočívá v provedení SWOT analýzy, neboli odhalení silných, slabých stránek, předností a hrozeb města, na jejich základě je možno stanovit základní cíle pro jeho rozvoj. Silné stránky jsou vnitřními faktory, které mají vliv na rozhodování a můžeme se o ně při rozhodování opřít, avšak nesmíme opomenout aspekty, které rozvoj omezují, tj. slabé stránky. Přednosti a hrozby města jsou vnější faktory, které mohou rozvoj města pozitivně či negativně ovlivnit. V budoucnu bude nutné modernizovat technickou infrastrukturu, zkvalitňovat životní prostředí, zajišťovat dostatečné množství pracovních příležitostí, udržovat úroveň zdravotnictví, sociálních služeb, školství a kultury, zvyšovat image města hlavně zaměřením na cestovní ruch a rekreaci, podporovat a vytvářet dobré podmínky pro malé a střední podnikání.

V první části mé bakalářské práce jsem zhodnocovala podrobnou analýzou dosavadní vývoj a současný stav města. Jsou zde podrobně zpracovány a porovnány demografické, sociální a ekonomické údaje. Na jejich základě jsem v druhé části provedla SWOT analýzu, kde jsou zachyceny silné a slabé stránky, jeho příležitosti a možná ohrožení. Na jedné straně by se mělo město zaměřit na eliminaci slabých stránek a vyhýbat se hrozbám, na straně druhé by mělo podporovat silné stránky a využívat příležitostí. K tomu abych přesněji zmapovala

situaci ve městě a mínění lidí o městě, v kterém bydlí, jsem použila ve své bakalářské práci dotazníkové šetření. Ve třetí části je dotazník teoreticky vymezen a v následující části je jeho vyhodnocení a shrnutí. V poslední části jsem se na základě SWOT analýzy a dotazníkového šetření pokusila o návrhy na budoucí rozvoj města v oblastech jeho úlohy, kvality života, technické a sociální infrastruktury, ekonomické struktury, cestovního ruchu a životního prostředí.

Zpracování této bakalářské práce bylo pro mě velmi zajímavé a přínosné. Dozvěděla jsem se o městě Chrudim opravdu zajímavé poznatky a seznámila jsem se s jeho situací, získala přehled o současném ekonomickém dění, o jeho problémech a budoucích prognóz.

Na druhou stranu musím přiznat, že bylo velmi obtížné vytvořit si ucelený obraz o potřebách a cílech dalšího rozvoje města. Proto doufám, že se mi touto bakalářskou prací podařilo podat celistvý pohled na město Chrudim, jeho analýzu současného stavu a budoucích prognóz na rozvoj jeho rozvoj.

Použitá literatura

- [1] Gavora P., Úvod do pedagogického výzkumu, Bratislava: Univerzita Komenského, 1999, ISBN 80-85931-79-6.
- [2] Adamčík S., Regionální politika a management regionů, obcí a měst, Ostrava: Vysoká škola báňská, 2000.
- [3] Janečková L., Vašíková M., Marketing měst a obcí, Praha: Grada Publishing, 1999, ISBN 80-7169-750-8.
- [4] Maier, K., Čtyroký, J.: Ekonomika územního rozvoje, Praha: Grada Publishing, 2000, ISBN 80-7169-644-7.
- [5] Rektořík, J.: Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací, Brno: Masarykova univerzita, 1999, ISBN 80-210-2126-8.
- [6] Lukáš, M.: Městský informační management, Praha: Grada Publishing, 2000, ISBN 80-7169-554-8.
- [7] Rektořík, J., Šelešovský, J. a kol.: Strategie, komunikace, řízení IV. Díl, Brno: Masarykova univerzita, 2002, ISBN 80-210-2957-9.
- [8] www.chrudim-city.cz
- [9] Český statistický úřad [online] <<http://www.czso.cz>>
- [10] Materiály dodané MÚ Chrudim
- [11] www.obce.cz

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Bilance obyvatel za rok 2005 a 2006	- 12 -
Tabulka 2: Vývoj počtu obyvatel v letech 1991, 2001, 2006.....	- 13 -
Tabulka 3: Domácnosti podle typu.....	- 15 -
Tabulka 4: Vývoj míry nezaměstnanosti v roce 2001, 2005, 2006, 2007	- 17 -
Tabulka 5: Základní údaje společnosti VAK Chrudim, a. s.....	- 21 -
Tabulka 6: Počty žáků základních škol ve školním roce 2006/2007	- 22 -
Tabulka 7: Politická struktura města	- 27 -
Tabulka 8: Nejvýznamnější podniky.....	- 29 -
Tabulka 9: Průměrné roční koncentrace znečišťujících látek	- 35 -
Tabulka 10: Matice SWOT analýzy	- 38 -
Graf 1: Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve městě k 31. 12. 2006.....	- 14 -
Graf 2: Podíl mužů a žen na ekonomicky aktivní obyvatelstvo.....	- 15 -
Graf 3: Podíl mužů a žen na celkovém počtu respondentů	- 48 -
Graf 4: Věkové kategorie respondentů.....	- 48 -
Graf 5: Hodnocení kvality životního prostředí.....	- 49 -
Graf 6: Podíl respondentů třídících odpad.....	- 50 -
Graf 7: Spokojenost se sítí obchodů.....	- 51 -
Graf 8: Problémy s dopravou	- 51 -
Graf 9: Místa s kritickou dopravní situací.....	- 52 -
Graf 10: Spokojenost se sítí zdravotních služeb	- 52 -
Graf 11: Zdravotnická zařízení, která respondenti postrádají	- 53 -
Graf 12: Spokojenost s kulturním vyžitím	- 53 -
Graf 13: Kulturní zařízení, které respondenti postrádají.....	- 54 -
Graf 14: Spokojenost s informovaností městského úřadu.....	- 54 -
Graf 15: Služby, které by si respondenti přáli zlepšit	- 55 -
Graf 16: Přednosti města, které respondenti spatřují.....	- 56 -
Graf 17: Nedostatky města, které respondenti spatřují	- 56 -

Přílohy

Příloha A: Dotazníkové šetření

Příloha B: fotodokumentace

Příloha C: Příjmy a výdaje města za rok 2006 a rozpočet na rok 2007

Příloha A: Dotazníkové šetření

-----DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ-----

Vážení spoluobčané,

v rukou držíte dotazník, který je určen pouze pro soukromé studijní účely. Údaje Vámi vyznačené nebudou nikde zveřejňovány ani zneužívány. Získané údaje budou použity výhradně pro školní účely. Dotazník je anonymní. Výsledky budou prezentovány jako souhrnné, nikoli za jednotlivce.

U většiny odpovědí na otázky tučně zvýrazněte odpovídající variantu. U některých otázek lze odpovědět několika způsoby, v tom případě na tuto možnost výslovně upozorním. Pokud je zapotřebí vpisovat text, pište to, prosím, čitelně.

Předem Vám děkuji za spolupráci a ochotu.

Zuzana Černíková

-----STATISTICKÉ ÚDAJE -----

1. Jakého jste pohlaví?

- a)žena
- b)muž

2. Do jaké věkové skupiny patříte?

- a) méně než 15 let
- b) 16 – 25 let
- c) 26 - 35 let
- d) 36 – 45 let
- e) 46 – 55 let
- f) 56 – 65 let
- g) 66 a více let

-----KVALITA ŽIVOTA VE MĚSTĚ A OKOLÍ-----

3. Jak hodnotíte kvalitu životního prostředí?

- a) dobré
- b) spíše dobré
- c) spíše špatné
- d) špatné

4. Třídíte doma využitelné složky odpadu?

ano, třídím

ne, netřídím (pokračujte na otázku č. 19)

Tato otázka je určena pro ty, kteří netřídí odpad:

5. Z jakého důvodu netřídíte odpad?

- a) kontejnery na třídění odpadu jsou daleko
- b) nemám na to čas
- c) nemám doma prostory na třídění odpadu
- d) jiný důvod (prosím, uveďte jaký).....

6. Co byste podle Vašeho názoru přispělo ke zlepšení nakládání s tříděným odpadem ve městě?

- a) častější svoz odpadu
- b) více kontejneru na třídění odpadu
- c) více informací o třídění odpadu
- d) jiné (prosím, uveďte co).....

7. Jak jste spokojen/a se sítí obchodů?

- a) velmi spokojen/a
- b) mírně spokojen/a
- c) mírně nespokojen/a
- d) velmi nespokojen/a

8. Které typy obchodů ve městě postrádáte?

- a) malé obchůdky
- b) hudebniny
- c) textilní oděvy
- d) potraviny
- e) ovoce, zelenina
- f) hypermarkety, supermarkety
- g) jiné.....

9. Jak jste spokojeni se sítí služeb?

- a) velmi spokojen/a
- b) mírně spokojen/a
- c) mírně nespokojen/a
- d) velmi nespokojen/a

10. Jaké jsou podle Vašeho názoru možné problémy s dopravou v centru města?

- a) problémy s parkováním
- b) problémy s obslužností MHD
- c) problémy s průjezdností některých ulic
- d) o žádných problémech nevím
- e) žádné problémy s dopravou nejsou

11. Existuje podle Vás v Chrudimi místo, kde je dopravní situace kritická?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

12. Pokud ano, vyberte z následujících odpovědí max. 2 místa s kritickou dopravní situací.

- a) Palackého třída
- b) Resslovo náměstí
- c) Masarykovo náměstí
- d) jiná odpověď (prosím, uveďte)

13. Jste spokojeni se sítí zdravotních služeb?

- a) velmi spokojen/a
- b) mírně spokojen/a
- c) mírně nespokojen/a
- d) velmi nespokojen/a

14. Která zdravotnická zařízení postrádáte?

- a) zubaři
- b) nemocnice (zlepšení úrovně)
- c) oční oddělení
- d) odborní lékaři
- e) zubní pohotovost
- f) pohotovost
- g) jiné (napište odpověď).....

15. Jste spokojeni s kulturním vyžitím?

- a) velmi spokojen/a
- b) mírně spokojen/a
- c) mírně nespokojen/a
- d) velmi nespokojen/a

16. Jaké kulturní zařízení postrádáte?

- a) diskotéky
- b) opera
- c) koncerty, festivaly
- d) kino, multikino
- e) divadlo
- f) jiné (napište odpověď).....

17. Je ve městě dostatek příležitostí pro aktivní sportovní vyžití?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

18. Které sportovní zařízení postrádáte?

- a) umělá dráha na stadionu
- b) squash
- c) skatepark, U-rampa, BMX park
- d) dětské hřiště (volně přístupné)
- e) cyklostezky

19. Jste spokojeni s informovaností o práci městského úřadu a jeho akcích?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

-----ZLEPŠENÍ SITUACE VE MĚSTĚ, PŘEDNOSTI A NEDOSTATKY MĚSTA-----

20. Které služby byste si přáli zlepšit?

- a) třídění odpadu, odpadové hospodářství
- b) údržba silnic a chodníků
- c) dopravní situace
- d) práce městského úřadu a městské policie
- e) jiné.....

21. Jaké zlepšení navrhuje pro lepší uspokojení vašich potřeb?

- a) odpadové politiky (třídění odpadů, více kontejnerů, lepší informovanost...)
- b) dopravní situace
- c) chování úředníků
- d) práce městské policie
- e) jiné.....

22. V čem vidíte největší přednosti města Chrudimě?

- a) bohatá historie, historické památky, tradice
- b) poloha a velikost města
- c) dobré zázemí v oblasti kultury a sportu
- d) kvalitní životní prostředí, dostatek zeleně ve městě
- e) tradice loutkářství, loutkářské muzeum
- f) jiné.....

23. V jakých oblastech spatřujete nedostatky města Chrudimě?

- a) situace v dopravě (provoz v centru, nákladní doprava, hluk)
- b) nedostatek pracovních míst
- c) nepořádek ve městě
- d) špatná činnost vedení města, zastupitelstva, práce s občany
- e) nedostatek bytů
- f) jiné

Děkuji Vám za vyplnění otazníku.

Vyplněný dotazník je možné zaslat i pomocí e-mailu na adresu zuzka.cernikova@gmail.com

Příloha B: fotodokumentace

MĚSTSKÝ ZNAK

Současný městský znak je malována na pozdně gotickém štítě stříbrné barvy (nyní na bílé) s černou doprava hledící orlicí se sedmi velkými a sedmi malými pery v roztažených křídlech a s červenou zbrojí - zobákem, pařáty a jazykem.

PRAPOR MĚSTA

List praporu se skládá ze tří svislých pruhů - černého, bílého a červeného. Každý z pruhů zaujímá 1/3 šířky praporu. Na středním bílém pruhu je položena figura - orlice z městského znaku.

POLOHA MĚSTA CHRUDIM

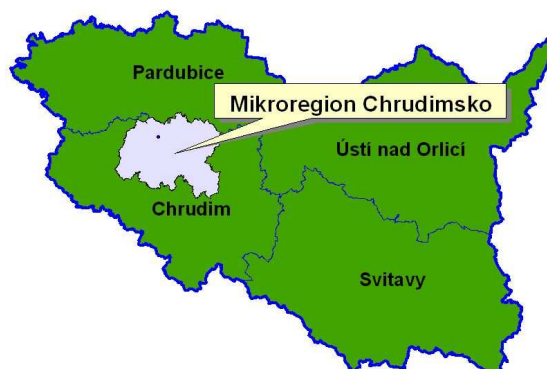

Obr.1: Mapa České republiky

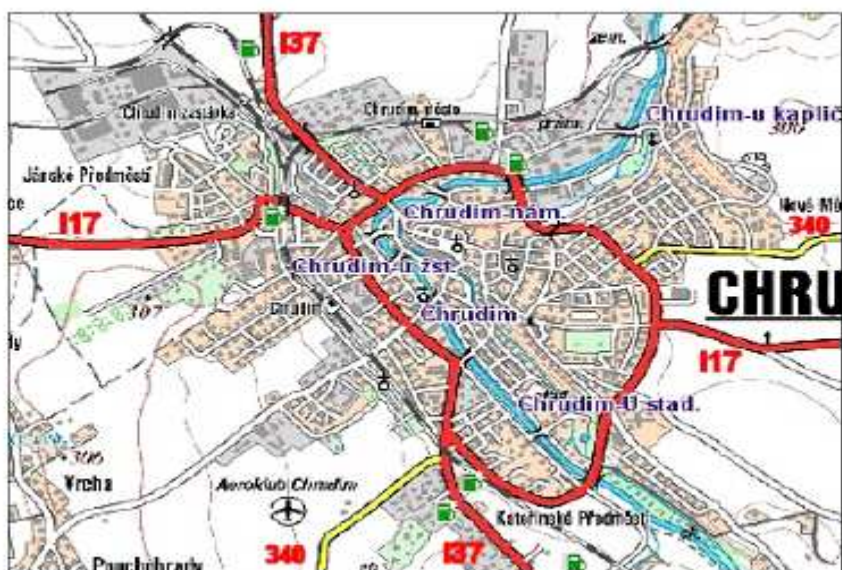
Obr.2: Pardubický kraj

MIKROREGION CHRUDIMSKO

Obr.3: Mikroregion Chrudimsko

ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ SKELET MĚSTA CHRUDIMĚ

[Pramen: SHOCart spol s.r.o. Zlín, T-Mapy spol.s.r.o. Hradec Králové]

VNĚJŠÍ VZTAHY ŽELEZNIČNÍCH TRATÍ S VAZBOU NA MĚSTO CHRUDIM

[Pramen: General rekreace v okrese Chrudim]

CYKLISTICKÉ TRASY VE MĚSTĚ CHRUDIM

[Pramen: SHOCart, spol s.r.o.]

FOTOGALERIE

Typické panoráma města

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Resselovo náměstí se starou radnicí

Příloha C: Příjmy a výdaje města za rok 2006 a rozpočet na rok 2007

I. PŘÍJMY

Název odboru - text	Rozpočet na rok 2007	Rozp.po změnách k 30. 09. v tis. Kč	Návrh rozpočtu na rok 2008
DAŇOVÉ PŘÍJMY			
<i>Celkem daňové příjmy</i>	226 440,0	229 997,3	248 255,0
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY			
<i>Celkem nedaňové příjmy</i>	24 694,7	25 705,7	25 656,7
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY			
<i>Celkem kapitálové příjmy</i>	23 887,0	24 527,3	37 210,0
PŘIJATÉ DOTACE			
<i>Celkem přijaté dotace</i>	48 199,9	226 741,4	49 460,7
CELKEM PŘÍJMY PO KONSOLIDACI			
<i>Celkem převody fondů a přijaté úvěry</i>	75 700,0	105 828,7	34 791,0
ZDROJE CELKEM			
	398 921,6	612 800,4	395 373,4

II. VÝDAJE

Název odboru - text	Rozpočet na rok 2007	Rozp.po změnách k 30. 09. v tis. Kč	Návrh rozpočtu na rok 2008
1. Útvar interního auditu			
2. Odbor kanceláře tajemníka	112 010,0	121 866,0	116 067,5
4. Odbor finanční	14 650,5	29 380,3	16 557,1
6. Odbor územního plánování a regionálního rozvoje	43 350,8	43 771,8	45 355,0
7. Odbor školství a kultury	50 526,0	53 395,8	58 979,3
<i>z toho: MŠ Strojářů</i>	1 050,0	1 117,1	1 150,0
<i>MŠ Sv. Čecha</i>	920,0	976,0	1 040,0
<i>MŠ Na Valech</i>	1 050,0	1 050,0	1 080,0
<i>MŠ U Stadionu</i>	750,0	750,0	890,0
<i>MŠ Víta Nejedlého</i>	705,0	705,0	790,0
<i>MŠ Dr. Jana Malíka</i>	1 080,0	1 087,2	1 150,0
<i>ZŠ Sladkovského</i>	2 180,0	2 180,0	2 300,0
<i>ZŠ Husova</i>	1 300,0	1 332,4	630,0
<i>ZŠ Školní náměstí</i>	1 990,0	2 006,1	2 150,0
<i>ZŠ Dr. Peška</i>	1 870,0	1 941,9	2 620,0
<i>ZŠ U Stadionu</i>	2 750,0	2 750,0	2 900,0
<i>ZŠ Dr. Malíka</i>	2 390,0	2 450,8	2 550,0
<i>Speciální základní škola</i>	1 100,0	1 312,3	1 180,0
<i>Chrudimská beseda</i>	6 160,0	6 504,0	7 800,0
<i>Městská knihovna</i>	8 050,0	9 553,0	8 468,0
5-8. Odbor investic a správy majetku	156 757,3	175 181,3	135 887,0
9. Odbor správní	111,0	111,0	111,0
10. Odbor životního prostředí	1 220,0	2 298,5	1 400,0
11. Odbor dopravy	4 530,0	4 380,0	5 405,0
12. Stavební odbor	200,0	200,0	200,0
13. Obecní živnostenský úřad	0,0	0,0	0,0
15. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	14 220,0	180 782,8	14 369,5
16. Orgán obce - MĚSTSKÁ POLICIE	1 346,0	1 432,9	1 042,0
V Ý D A J E C E L K E M	398 921,6	612 800,4	395 373,4
z toho: VÝDAJE PO KONSOLIDACI	387 380,9	601 259,7	381 589,9
FINANCOVÁNÍ - podíly do fondů (FRB, SF)	2 015,0	2 015,0	2 086,0
FINANCOVÁNÍ - splátky úvěrů celkem	9 525,7	9 525,7	11 697,5

III. ROZPOČET

Položka	ROZPOČET 2008	Nárůst proti roku 2007
PŘÍJMY		
Daňové příjmy	248 255,0	21 815,0
Nedaňové příjmy	25 656,7	962,0
Kapitálové příjmy	37 210,0	13 323,0
Přijaté dotace	49 460,7	1 260,8
Vlastní příjmy - sum	360 582,4	37 360,8
Převody fondů a financování	34 791,0	-40 909,0
ZDROJE CELKEM	395 373,4	-3 548,2
VÝDAJE		
Odbor kanceláře tajemníka	116 067,5	4 057,5
<i>odbor kanceláře tajemníka</i>	<i>81 213,5</i>	<i>1 567,5</i>
<i>oddělení hospodářské správy</i>	<i>34 854,0</i>	<i>2 490,0</i>
Odbor finanční	16 557,1	1 906,6
Odbor územního plánování a region.rozvoje	45 355,0	2 004,2
Odbor školství a kultury	58 979,3	8 453,3
Odbor investic a správy majetku	135 887,0	-20 870,3
<i>oddělení správy majetku</i>	<i>25 914,0</i>	<i>-361,3</i>
<i>oddělení investic</i>	<i>109 973,0</i>	<i>-20 509,0</i>
Odbor správní	111,0	0,0
Odbor životního prostředí	1 400,0	180,0
Odbor dopravy	5 405,0	875,0
Stavební odbor	200,0	0,0
Obecní živnostenský úřad	0,0	0,0
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	14 369,5	149,5
Městská policie	1 042,0	-304,0
VÝDAJE CELKEM	395 373,4	-3 548,2